

2025

Arviointi- kertomus

Joensuun kaupungin tarkastuslautakunta

J • ENSUU

Sisältö

1 Puheenjohtajan katsaus vuodesta 2025	4
2 Kaupungin talouden analyysi vuodelta 2025	7
3 Tarkastuslautakunta	16
4 Kaupunkiorganisaatiossa tapahtuneita muutoksia	19
5 Valtuuston asettamien vuositavoitteiden toteutuminen	21
5.1 Kaupunginhallitus	22
5.2 Pohjois-Karjalan työllisyysalue	32
5.3 Hyvinvoinnin toimiala	34
5.4 Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta	41
5.5 Kaupunkiympäristön toimiala	43
6 Kaupungin henkilöstöohjelman ja henkilöstön tilan arviointi	47
7 Muita arviointeja toiminnasta ja taloudesta	50
8 Konserniyhteisöjen toiminnan arviointi	66
9 Toimintavuonna tarkastuslautakunnan kuultavana olleet	74
10 Vastinepyynnöt vuoden 2025 havainnoista	75
11 Vuoden 2024 arviointikertomuksessa esitettyjen havaintojen käsittely	76
12 Allekirjoitukset	79

1 Puheenjohtajan katsaus vuodesta 2025

Johdanto

Tarkastuslautakunta on vuoden 2025 arvioinnissa keskittynyt erityisesti tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointiin. Tälle on syynsä – on selvää, että Joensuulla on kohtalon hetket käsillä sen suhteen, millainen tulevaisuus meitä odottaa. Toiminnan tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden parantaminen on ainoa kestävä tapa vastata välillä absurdeiltakin vaikuttaviin ulkoisiin kriiseihin, joista vähäisimpänä ei ole Suomen kanssa samassa sotilasliitossa olevan suurvallan johtajan twiittisormi tai aloittamat laittomat hyökkäyssodat, tai oman valtionhallinnon tapa maksattaa kolikkosäästönsä toimintojen synergiarikkojen vuoksi kuntien suurilla seteleillä.

Täten on tärkeää selvittää, tehdäänkö oikeita asioita.

Asioihin, joihin ei voi vaikuttaa, ei myöskään kannata käyttää riskiarviointia ja varautumissuunnitelman laatimista enempää resursseja. Omissa käsissä eivät esimerkiksi ole geopolitiittisten kriisien ja sotien laajeneminen tai öljyn ja muun energian pitkittyneen korkean hinnan provosoima mahdollinen taloustaantuma. Ratkaisuvallassamme eivät myöskään ole valtion ”syrjäseutuja” syrjivät toimet, sillä ne on sisäänrakennettu suomalaiseen demokratiaan vaalialuejakojen ja puolueiden puheenjohtajien enemmistön kotipaikkojen ruuhka-Suomeen keskittymisen myötä – ei näillä kokoonpanoilla ole odotettavissa alueellisesti tasa-arvoista aluepolitiikkaa, vaikka sana monissa juhlapuheissa esiintyykin.

Omissa käsissä olemattomien asioiden lamaannuttavaa vatvomista kutsutaan ruminaatioksi. Kriisiorganisaatioille valitettavan tyypillisessä ruminoivassa kehässä vaikea ongelma aluksi kielletään odottaen ja toivoen, että se menisi itsestään ohi. Kun ongelma ei ratkennut itsestään, aloitetaan perusteellisten selvitysten tekeminen. Kun vieläkin ihmepeleistä ei tapahtunut eikä selvityksissä ilmennyt helppoa tapaa hoitaa sitä pois päiväjärjestyksestä, jatketaan selvityksiä vielä perusteellisemmin ja pidetään valtuustolle iltakouluja, joissa suinkaan ei yhdessä pohdita innovatiivisia tapoja ratkaista ongelmaa, vaan voitotellaan niin virkajohdon kuin valtuutettujen suulla sitä, että ongelma on todella hankala ja tuhoisa ja että on epäreilua, että se meitä kohtasi ja että eihän sille mitään voi. Kohta huomataan, että päätöksenteolla onkin kiire, joten kyhätään yksi esitys, joka on huono ja muotoa ”otat tai itket ja otat”, ja ”näin on tehty aina ennenkin”.

Itseaiheutettu kiire ei todellakaan ole oikeutettu syy tehdä huonoja päätösesityksiä ja täten myös huonoja päätöksiä.

Ongelmaorganisaatiokäyttämisen tuhoisan kehän rikkomisen ensimmäinen edellytys on kehällä olemisen havaitseminen, tunnistaminen ja havainnon ääneen sanoittaminen, jotta organisaation jäsenet tulisivat tietoisiksi ongelmasta.

Omia prosesseja on myös mahdollista suojata kehään joutumiselta. Päätöksentekoprosessin eri vaiheissa – myös lopullisen päätöksen tekemisen hetkellä, valtuutetuilla tulee olla useita aidosti hyviä vaihtoehtoja valittavana. Lisäksi luottamushenkilöille kannattaa antaa enemmän tilaisuuksia innovoida ratkaisuja, sillä siten on mahdollista löytää keinoja, joiden käyttöön-otto samanaikaisesti säästää rahaa, lisää vaikuttavuutta ja parantaa kaupunkilaisten ja työntekijöiden hyvinvointia. Jargonkielellä tämä on tuloksellisuuden parantamista. Poliitikoilla on omien taustojensa kautta asiantuntemusta useilta aloilta, minkä hyödyntämättä jättäminen olisi tuhmausta. Aidolla tiimityöskentelyllä syntyy parempaa tulosta kuin toimielimissä, joissa puheenjohtaja on diktaattori.

Ehdottomasti kannattaa yrittää laajentaa niiden asioiden joukkoa, jotka ovat omissa käsissä.

Mikäli tänne ei saada uusia aitoja ja hyödyllisiä työpaikkoja tempputyöllistämisen sijaan, maakunnan brändityöryhmä tehnee lopulta nimenvaihdosesityksen Pohjois-Kurjalaksi ja viimeinen sammuttaa valot. Koska kaikenlaisia vanhoja keinoja on kokeiltu ja havaittu ne toimimattomiksi, niiden käyttöä ei kannata jatkaa. Samoja virheitä ei kannata tehdä uudestaan, vaikka taloustieteellinen perustelu keinojen tunnetuista ominaisuuksista vetoaisikin, sillä olennaisin todennettu ominaisuus on se, että ne eivät toimi – eivät oikeassa taloudessa eivätkä varsinkaan oikeilla ihmisillä. Sen sijaan on suositeltavaa lähteä tuntemattomille teille ja tehdä uusia avauksia työllisyyden parantamiseksi, mistä esimerkiksi 2026 keväällä päätetty startup-rahaston perustaminen on kokeilemisen arvoinen konkreettinen yritys työpaikkojen luomiseksi.

Työllisyysongelmanratkaiseminen olisi oiva syvässä päässä uimaan opetteluun verrattava valtuutettujen osallistaminen innovointiin – paitsi että siinä ei olisi mitään hävittävää ja miltei kaikki voitettava. Työllisyyttä käsittelevän seminaaripäivän tai iltakoulun toteuttamisessa on aiheellista välttää perinteistä formaattia, jossa alussa ruminaatiohenkisiin viranhaltijaesityksiin kuuluu suurin osa ajasta, ja loppuun varatusta ajasta keskustelulle ja valtuutettujen antamille valmisteluevästyksille tingitään, koska ruminoinnilta ei jäänyt aikaa itse asialle.

Hedelmällisemmässä formaatissa valtuutetut saavat esitietomateriaalina kaiken olennaisen hyvissä ajoin, tilaisuus avataan lyhyesti ja heti sen jälkeen siirrytään itse asiaan, eli etsimään pienryhmissä ja yhdessä konkreettisten tekojen tasolla olevia ideoita työllisyyden parantamiseksi.

Kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta ja tarkoituksemukaisuudesta tarkastuslautakunta nostaa esiin myös seuraavat olennaiset havainnot:

Kaupunki on toiminut esimerkillisesti työhyvinvoinnin kehittämisessä. On miltei uskomatonta, että sairauspoissaolot ovat niinkin vähäiset kuin 8,9 päivää/henkilötyövuosi. Joensuulle yksi poissaolopäivä/henkilötyövuosi koko henkilöstön tasolla tarkoittaa noin 0,5 M€ menetystä henkilöstöresursseissa, mihin luonnollisesti vielä lisätään kalliiden tilapäisjärjestelyiden aiheuttamat kerrannaisvaikutukset. Hyvinvoiva henkilöstö on tehokkaampaa, ja keksii uusia tapoja tehdä työt paremmin ja järkevämmin. Tarkastuslautakunta korostaa, että hyvinvoinnin lisääminen on myös taloutta parantava ratkaisu, joten työhyvinvoinnista huolehtimista ei kannata nähdä kulueränä, vaan tuottavana investointina.

Aiemmin tehtyjen selvitysten mukaan toimivin ratkaisu koulukiusaamisongelmaan ovat hyvikset eli hyvinvointiohjaajat. Aiemmista hankerahoituksella olleista 14 hyväksestä kaupunki vakinaisti ainoastaan 8. Koulukiusaaminen terminä voi johtaa harhaan, koska kyse on käytännössä koulussa tapahtuvasta jatkuvasta henkisestä ja/tai fyysisestä väkivallasta, johon kuvauksensa perusteella olisi mahdollista soveltaa rikoslain kidutusta koskevia pykäläiä. Täten kouluväkivaltaan/kiusaamiseen on oltava nollatoleranssi, ja tavoitteiden on oltava kunnianhimoisia, mistä syystä

tarkastuslautakunta erittäin vakavasti suosittaa, että jokaisella koululla on oltava vakainen hyvis.

Ennaltaehkäisy ja ennakointi ovat avain tulokselliseen toimintaan ja kustannussäästöihin. Usein teemaan liittyy kaksi virhekäsitystä: Puhutaan vähätelevästi ”kristallipalloista” ja tulevaisuuden ennustamisen mahdottomuudesta. Lisäksi vastustetaan hyviä ja toimivia ideoita siksi, että niitä ei ole kokeiltu muualla, eikä ole täysin varmaa, että ne toimisivat. Sen sijaan halutaan tehdä niin kuin aina ennenkin, eli toistaa samat virheet uudestaan, koska niiden ominaisuudet tunnetaan – mukaan luettuna se, että ne ovat virheitä. Luonnontieteiden näkökulmasta täysin varmoja asioita ovat ainoastaan fysikaalisten suureiden säilymlait. Kaikki muu on enemmän tai vähemmän epävarmaa ja tulkinnanvaraista, joten erinomaisenaan idean käytännön toteutuksen tuloksista ei voi olla täyttä varmuutta ennen kokeilemistä. Siltikään se ei tarkoita, ettei kokeilemiseen kannattaisi käyttää resursseja. Ilman kokeilemistä ei tapahdu edistymistä, ja ainahan jonkun on oltava ensimmäinen.

Lisäksi tiedolla johtamisen suuri tavoite on juurikin luoda moderneja ”kristallipalloja”, jolloin dataan, korrelaatioihin, objektiivisiin säännönmukaisuuksiin ja luonnonlakeihin perustuen on mahdollista havaita kuvioita ja myös laskea, mitä tulevaisuudessa todennäköisesti tapahtuu. Tämä avaa mahdollisuuksia tehdä muun muassa vaikuttavuusarviointeja etukäteen. On paljon helpompaa tehdä järkeviä ja kauaskantoisia päätöksiä, mikäli tietää, millaisia vaikutuksia eri valintavaihtoehdoilla todennäköisesti tulee olemaan koko järjestelmälle.

Tässä arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota tiedolla johtamisen

kokonaisuuteen ja myös yksittäisenä asiana ennakoivaan kaavoitukseen ja rakennushankkeiden suunnitteluun pitkällä aikavälillä. Teema-alue on helppo kohde tehdä miljoonaluokan säästöjä ja samalla parantaa toiminnallisuuksia. Laiminlyönnit valitettavasti tuottavat miljoonaluokan huteja, joita yleensä jälkikäteen selitellään ilmaisulla ”kukaan ei olisi voinut arvata tätä ennalta” – vaikkakin todennäköisesti joku oli nähnyt hudin ennalta, mutta näkökulma vain sivuutettiin valmistelussa tai päätöksenteossa. Tarkastuslautakunta esittää, että tiedolla johtamisen työkalujen kehittyessä päättäjille avataan käyttömahdollisuuksia näihin järjestelmiin, jotta he voisivat niitä hyödyntäen arvioida päätöksensä vaikutuksia etukäteen. Lisäksi tarkastuslautakunta esittää, että valtuustolle päätettäväksi tulevista asioista valmisteltaisiin useita järjkeitä vaihtoehtoja, ja että kokonaisuuksia (kuten kouluverkko) ei osaoptimoitaisi yksittäinen pala kerrallaan, vaan kokonaisuutena.

Viimeisenä tarkastuslautakunta kiinnittää päättäjien huomiota tavoitteisiin ja mittareihin. Hyvän tavoitteen saavuttaminen on mahdollista konkreettisesti mitata. Hyvät tavoitteet ovat myös

kunnianhimoisia. Hyvät mittarit pureutuvat vaikuttavuuteen määrällisellä asteikolla. Tavoitteenasetanta lähtee vaikutuksesta eli halutuista seurauksista. Täten esimerkiksi tavoite jonkin asiakirjan tuottamisesta, jota mitataan sillä, onko asiakirja tuotettu, on kyllä konkreettinen, mutta se ei kerro yhtään mitään edes siitä, onko asiakirjassa merkityksellistä sisältöä, saati sitten mitä vaikutusta tai vaikuttavuutta sillä tavoitellaan. Tarkastuslautakunta on paikoitellen arvioinut kriittisesti tavoitteita ja mittareita, jotka eivät vastaa hyvän tavoitteen tai mittarin määrittämää. Tarkastuslautakunta esittää, että vuoden 2027 talousarviovalmistelussa tavoitteiden ja mittareiden asettamiseen ja valintaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Monte Criston kreivi -kirja päättyy sanoihin ”odota ja toivo”. Tarkastuslautakunta ei kehota odottamaan eikä toivomaan, vaan varautumaan ja toimimaan päättäväisesti nyt eikä päättömästi liian myöhään.

Alia Dannenberg,
puheenjohtaja

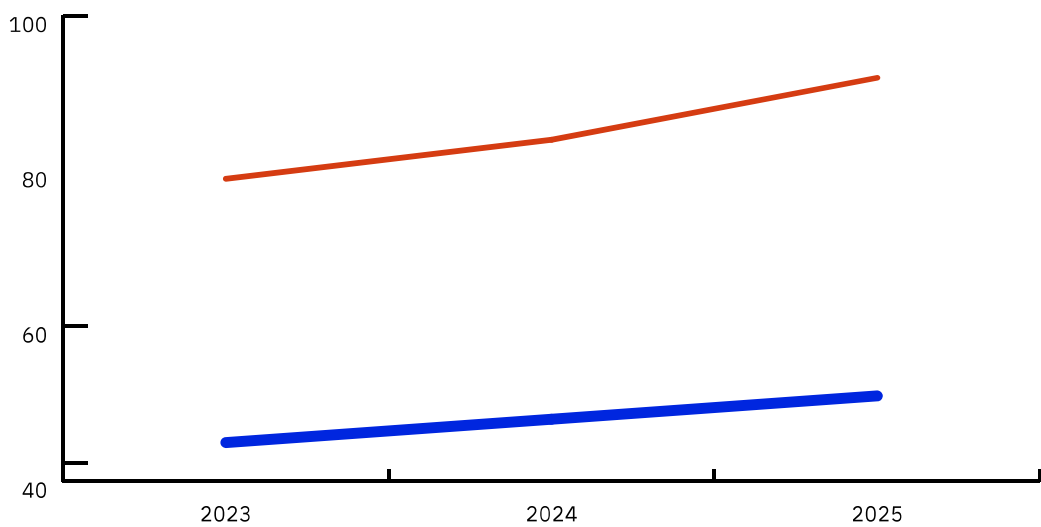
2 Kaupungin talouden analyysi vuodelta 2025

Tilikauden 2025 arviointi

Tarkastuslautakunta on seurannut osavuositarkastuksia ja talouden toteutumista tilikauden aikana. Tässä luvussa tarkastuslautakunta nostaa esiin keskeisimpiä asioita tilikauden 2025 talouden toteutumisesta sekä asetetuista taloudellisista tavoitteista.

Joensuun kaupungin talous on 2025 vuonna 2,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Ylijäämäistä tulosta selittävät sijoitusten hyvät tuotot sekä toteutetut sopeutustoimet. Samaan aikaan Suomen haastava taloustilanne näkyi verotulojen heikkona kehityksenä ja työttömyydestä aiheutuvien menojen kasvuna.

Kertyneet ylijäämät kaupungissa ja konsernissa

● Kertynyt ylijäämä, M€, kaupunki

45

48

51

● Kertynyt ylijäämä, M€, konserni

79

84

92

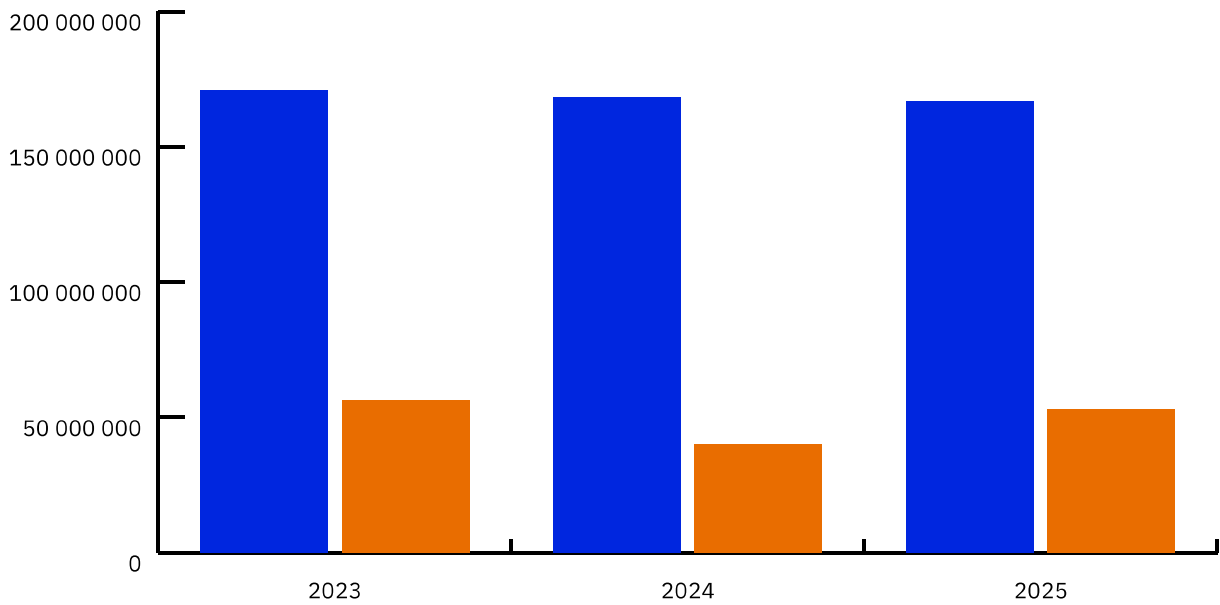
Taulukko 1.

Vuonna 2025 kuntien vastuulle siirtyneet työllisyyspalvelut kasvattivat kaupungin menoja. Kaupungin nettomenot kasvoivat lähes 14 miljoonaa euroa eli 8,1 prosenttia. Pohjois-Karjalan työllisyysalueen menot olivat yhteensä 19 miljoonaa euroa, josta Joensuun osuus oli 9,9 miljoonaa euroa.

Työttömyysturvan rahoitusvastuu kasvoi ja menoja kertyi 15 miljoonaa euroa. Tämä on noin viisi miljoonaa euroa eli 52 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Vuonna 2025 verotuloja kertyi 167 miljoonaa euroa ja valtionosuuksia 53 miljoonaa euroa. Joensuun kunnallisveroprosentti nousi 7,90 prosentista 8,10 prosenttiin. Silti verotulot jäivät prosentin eli lähes 2 miljoonaa euroa pienemmiksi kuin vuonna 2024. Lasku johtui heikosta taloussuhdanteesta ja työllisyyden kehityksestä. Verokertymää alensivat myös aiempiin vuosiin liittyneet oikaisut kunnallisverossa ja kiinteistöverossa. Valtionosuudet kasvoivat noin 13 miljoonaa euroa eli 32 prosenttia, mikä selittyy työllisyyspalvelujen siirtymisellä kunnan vastuulle.

Verotulot ja valtionosuudet

● Verotulot	170 737 899	168 476 219	166 782 627
● Valtionosuudet	56 313 153	39 938 031	52 850 445

Taulukko 2.

Joensuun investoinnit olivat vuonna 2025 yhteensä runsaat 35 miljoonaa euroa. Tärkeimpiä valmistuneita rakennushankkeita olivat Hammaslahden koulu ja kaupungintalon muuttaminen museoksi. Taidemuseon peruskorjauksen on määrä valmistua vuonna 2026. Joensuun Vesi -liikelaitoksella valmistui uusi Niinivaaran vesitorni.

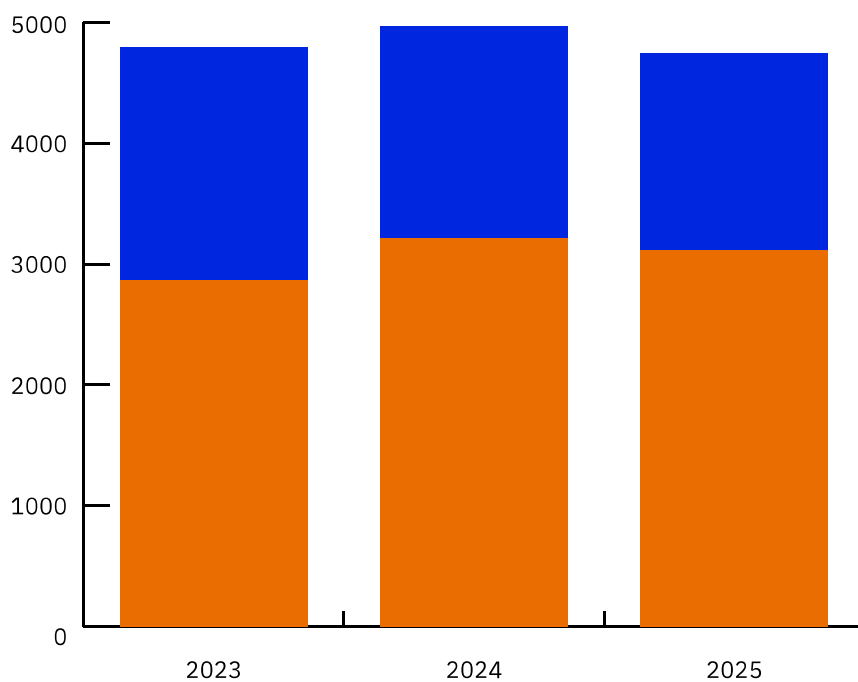
Rakentamisen matala suhdanne vähensi uudisrakentamista, mikä mahdollisti panostukset yhdyskuntatekniikan peruskorjauksiin. Vuoden merkittävimpiä kohteita olivat Karjalankadun ja Tikkamäentien kiertoliittymä, Repokalliontie, Koskikadun ja Torikadun risteysalue sekä Utrantien pyörätien jatko.

Vuoden aikana hyväksyttiin myös Noljakan uuden päiväkodin ja Mehtimäen uuden uimahallin hanke-suunnitelmat. Kaupungin elinvoiman kannalta tärkeä symmetrisen kaupungin visio päivitettiin vuoteen 2040 saakka. Lisäksi Mehtimäen alueelle laadittiin oma kehittämissuunnitelma.

Sijoitusmarkkinoiden kehitys oli edelleen myönteistä. Kaupungin rahastojen yhteenlaskettu markkina-arvo oli vuoden lopussa noin 129 miljoonaa euroa. Arvo nousi seitsemällä miljoonalla eurolla, eli noin 5,7 prosenttia edellisvuodesta. Rahastojen tilikauden tulos oli 5,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Joensuun Veden tulos oli noin 2,3 miljoonaa euroa.

Kaupungin lainakanta oli vuoden 2025 lopussa 246 miljoonaa euroa. Lainamäärä pieneni kuudella miljoonalla eurolla ylijäämäisen tuloksen ja maltillisten investointien ansiosta. Asukasta kohti laskettu lainamäärä oli 3 112 euroa, kun se vuotta aiemmin oli 3 206 euroa.

Vuokravastuut ja lainat euroa/asukas, kaupunki

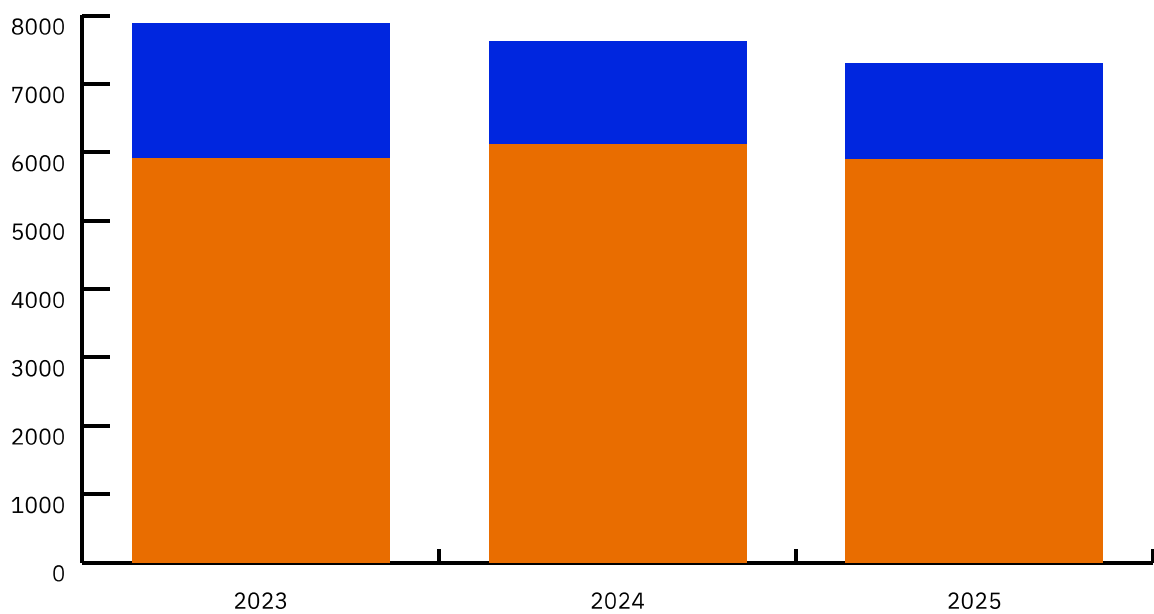
● Vuokravastuut €/as, kaupunki	1927	1760	1628
● Lainat €/as, kaupunki	2862	3206	3112

Taulukko 3.

Vuokravastuut ja lainat euroa/asukas, konserni

● Vuokravastuut €/as, konserni	1976	1513	1407
● Lainat €/as, konserni	5910	6116	5896

Taulukko 4.

Rakentamisen vaikea tilanne jatkui. Vuonna 2025 valmistui 135 asuntoa, kun vuonna 2024 valmistui 193 asuntoa. Uusia rakennuslupia myönnettiin 182 kappaletta, kun edellisvuonna niitä myönnettiin 202. Myönnettyt luvat mahdollistavat 162 uuden asunnon rakentamisen.

Talousarvion toteutuminen

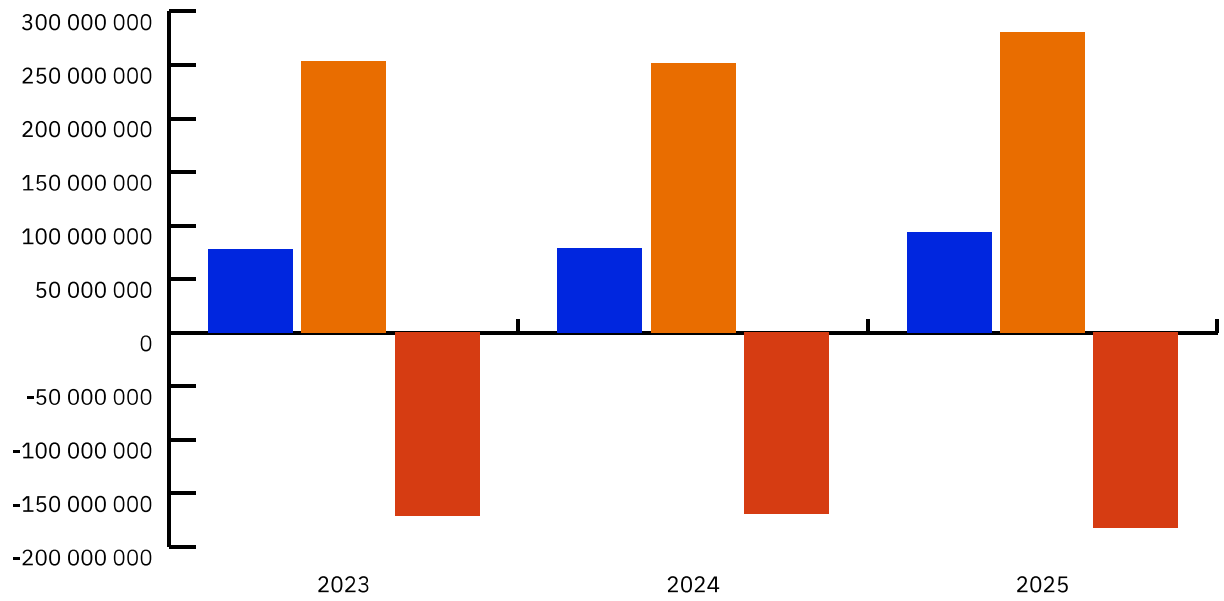
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama	Ed. vuoden toteuma
Toimintatulot yhteensä	94 662 963,00	94 662 963,00	93 398 838,56	-1 264 124,44	79 100 075,99
Valmistus omaan käyttöön	3 230 000,00	3 230 000,00	4 295 317,40	1 065 317,40	3 791 879,44
Toimintamenot yhteensä	-287 427 960,00	-287 167 960,00	-280 104 066,17	7 063 893,83	-251 625 916,23
Toimintakate	-189 534 997,00	-189 274 997,00	-182 409 910,21	6 865 086,79	-168 733 960,80
Kunnan tulovero	125 000 000,00	125 000 000,00	124 044 813,38	-955 186,62	122 564 846,76
Kiinteistövero	25 200 000,00	25 200 000,00	22 633 958,28	-2 566 041,72	24 407 908,93
Osuus yhteisöveron tuotosta	20 700 000,00	20 700 000,00	20 103 855,69	-596 144,31	21 503 463,33
Verotulot yhteensä	170 900 000,00	170 900 000,00	166 782 627,35	-4 117 372,65	168 476 219,02
Valtionosuudet	51 000 000,00	52 300 000,00	52 850 445,49	550 445,49	39 938 031,45
Rahoitustulot ja -menot	-605 000,00	-605 000,00	2 305 406,72	2 910 406,72	1 535 187,77
Vuosikate	31 760 003,00	33 320 003,00	39 528 569,35	6 208 566,35	41 215 477,44
Suunnitelman mukaiset poistot	-36 315 000,00	-36 315 000,00	-34 703 672,70	1 611 327,30	-34 435 627,07
Arvon alentumiset	-200 000,00	-200 000,00	-2 238 777,23	-2 038 777,23	-3 103 536,98
Tilikauden tulos	-4 754 997,00	-3 194 997,00	2 586 119,42	5 781 116,42	3 676 313,39
Poistoerien muutos	2 250 000,00	2 250 000,00	-5 156 543,85	-7 406 543,85	2 185 315,33
Varausten muutos	0,00	0,00	5 878 743,05	5 878 743,05	-2 831 574,88
Rahastojen muutos	0,00	0,00	-1 000 962,20	-1 000 962,20	2 700,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 504 997,00	-944 997,00	2 307 356,42	3 252 353,42	3 032 753,84

Kaupungin (sis. rahastot ja liikelaitokset) talousarvion toteumatiedot.

Taulukko 5.

Vuosikateprosentiksi muodostui 114 %, kun se edellisvuotena oli 120 %. Vuosikatteen riittävyyden mittarina pidetään kunnilla 100 %:n tasoa, jos poistotaso vastaa vuosittaisia investointeja. Vuosikate on keskeinen tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arviointiin, ja se osoittaa rahamäärän, joka on juoksevien menojen jälkeen käytettävissä investointeihin, lainojen lyhennyksiin ja sijoituksiin.

Toimintatuotot, toimintamenot, toimintakate €

● Toimintatuotot	77 654 328	79 100 075	93 398 839
● Toimintakulut	253 053 922	251 625 916	280 104 066
● Toimintakate	-171 110 088	-168 733 960	-182 409 910

Taulukko 6.

Tarkastuslautakunta toteaa talouden osalta seuraavaa:

- Tulorahoitus kattaa poistot, mikä on talouden kannalta myönteinen lähtökohta
- Tilikauden ylijäämä on osittain kertaluonteisten tekijöiden varassa
- Lainakannan pienentyminen on selkeä positiivinen kehityssuunta
- Investointitaso on korkea suhteessa tulorahoitukseen
- Käyttötalouden menokehitys edellyttää hallintaa
- Suurin osa kaupungin ylijäämästä on rahastojen tuottojen varassa, mikä aiheuttaa suuren riskin tuleville vuosille huomioiden geopoliittisen ja talouspoliittisen tilanteen

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Tehostettava käyttötalouden ohjausta ja kustannusten hallintaa
- Varmennettava tulorahoituksen riittävyys suhteessa investointeihin
- Priorisoitava investointeja nykyistä tiukemmin
- Varauduttava verotulojen epävarmaan kehitykseen
- Tilinpäätös osoittaa kaupungin sopeutumiskykyä, mutta taloudellinen liikkumavara on edelleen kapea. On seurattava tarkasti, miten verotulopohjan heikkeneminen vaikuttaa tulevien vuosien investointikykyyn

Suurimpien kaupunkien tuloksen toteutuminen verrattuna talousarvioon 2025

v. 2025	Tulos milj. €, alkup. TA	Tulos milj. €	Poikkeama
Espoo	54,0	110,8	56,8
Helsinki	61,9	146,3	84,4
Joensuu	-2,5	2,3	4,8
Jyväskylä	-18,7	-8,0	10,7
Kouvola	-5,8	-4,0	1,8
Kuopio	-12,5	-3,0	9,5
Lahti	-53,4	-11,6	41,8
Oulu	-42,2	-18,1	24,1
Pori	-9,9	360,2	370,1
Tampere	35,6	-32,5	-68,1
Turku	-19,4	-8,9	10,5
Vantaa	-48,8	-77,7	-28,9

Taulukko 7. (Lähde: Lahden kaupungin keräämät kaupunkien tilinpäätöstiedot vuodelta 2025).

* Pori: Tulosta parantaa Pori Energia Oy 49 % vähemmistöosuuden myynnistä satunnaisiin eriin kirjattu luovutusvoitto, 355,9 M€.

Joensuun taloudellisen aseman arviointi suhteessa kriisikuntamittareihin

Kuudesta kriisikuntakriteeristä keskeisin muuttuja on taseeseen kertynyt alijäämä. Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos kertynyttä alijäämää on ollut edellisenä vuotena yli 1 000 euroa ja sitä

edellisenä vuotena yli 500 euroa asukasta kohden. Toinen tapa päätyä kriisikunnaksi on se, että kaikkien alla olevien kriteerin raja-arvot täyttyvät kahtena vuotena peräkkäin seuraavasti:

Kriteeri raja-arvo	Raja-arvo	2024	2025
1. Kunnan konsernin tuloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia	80 %	109.2 %	113.5 %
2. Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2.0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti	9.54	7.90	8.10
3. Kunnan asukasta kohti laskettu lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla	12 823 € *(vuosi 2024)	7629	7303
4. Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainojen hoitokate on 0.8	0.8	1.1	1.1

Taulukko 8.

*vuoden 2025 raja-arvoa ei tiedossa, käytetty vuoden 2024 lukua

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- Joensuun kaupungin tulos on ylijäämäinen vuosina 2024 ja 2025, ja taseessa ei ole alijäämää, joten kriisikuntamittarin alijäämäehto ei täyty

Vuoden 2025 yhteistoimintamenettelyn keskeiset toimenpiteet

Vuoden 2025 talousarvio perustui kaupunginvaltuuston 17.5.2024 päättämiin talousarvion valmistelua ja talouden sopeutusta koskeviin linjauksiin. Kaupunginvaltuuston hyväksymien sopeutustoimien kokonaisuuden taloudellinen vaikutus on 13,5 milj. euroa vuosina 2024–2030. Linjaukset sisälsivät myös verotuksen tasoa koskevat linjaukset.

Vuoden 2025 talousarvio sisälsi lähes 4 milj. euroa pysyviä rakenteellisia toimenpiteitä sekä noin 4 milj. euroa kertaluontoisia, lähinnä omaisuuden myyntiä, koskevia toimenpiteitä. Vuoden 2024 talousarvioon sisältyvät toimenpiteet huomioiden sopeutustoimien kokonaisuus nousi noin 10 milj. euroon vuoden 2025 talousarviossa. Veroperusteiden tarkistuksen vaikutus vuodelle 2025 oli arviolta 3 milj. euroa. Talousarvioon sisältyneet sopeutustoimet olivat kaupunginvaltuuston talouden sopeutuksen linjauksissa vuodelle 2025 asettamaa tavoitetasoa pienemmät. Kaupunginvaltuuston hyväksymien linjausten mukaan vuosina 2024–2025 tavoiteltiin lähes 7 milj. euron pysyviä toimenpiteitä ja 7 milj. euroa kertaluontoisia toimenpiteitä. Kertaluontoisten toimenpiteiden tavoitteesta vuodelle 2024 kohdistui 2,3 milj. euroa ja vuodelle 2025 4,5 milj. euroa.

Talouden pysyvät sopeutustoimet toteutuivat vuonna 2025 lähes täysimääräisesti talousarvion mukaisesti, mutta kertaluontoiset sopeutustoimenpiteet eivät

toteutuneet suunnitellusti. Kertaluontoisten tavoitteiden osalta talousarvioon sisällyntynyt muiden kuntien alueella sijaitsevien metsäkiinteistöjen myynti eikä kertaluontoinen osinkotuottotavoite edennyt vuoden 2025 aikana.

Osana talouden sopeutusprosessia keväällä 2024 käytiin myös yhteistoimintaneuvottelut, jossa arviointiin sopeutustoimenpiteiden henkilöstövaikutuksia. Henkilöstöä koskevat muutokset on toteutettu lukuun ottamatta palveluverkkoon myöhemmin kohdentuvia muutoksia. Palveluverkon muutoksiin liittyvissä henkilöstövaikutuksissa toteutetaan tarvittavat kuulemiset ennen muutosten voimaantuloa niiden henkilöiden kanssa, joita muutokset koskevat.

Kokonaisuutena toteutuneet toimenpiteet ovat kaupunginvaltuuston hyväksymään talouden sopeutuksen tavoitteeseen nähden pienemmät. Pysyvät erät ovat toteutuneet noin 1,5 milj. euroa ja kertaluontoiset erät noin 3 milj. euroa asetettua tavoitetta heikommin. Tätä selittää suurelta osin se, että osa tavoitteista, erityisesti konserniselvityksen osalta, ovat toteutumassa suunniteltua pidemmällä aikavälillä. On kuitenkin mahdollista, että tyhjien kiinteistöjen kulujen vähentämisen ja palveluverkon osalta tavoitteet eivät toteudu täysimääräisesti.

3 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävistä määrätään kuntalaissa. Tarkastuslautakunnan tulee lain 121 §:n mukaan muun muassa arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Lisäksi tarkastuslautakunnan tulee arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä

voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Tämä arviointikertomus koskee vuotta 2025 ja sisältää tarvittavilta osin koko kaupunkikonsernin toiminnan ja tuloksellisuuden arvioinnin.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 2025–2029

Jäsen

Dannenberg Alia, puheenjohtaja

Keskisalo Pentti, varapuheenjohtaja

Vatanen Lahja-Elina

Hujanen Heikki

Alanen Teija

Jumppanen Anssi, 23.2.2026 asti
Arponen Teemu, 24.2.2026 alkaen

Siponen Piia, 23.2.2026 asti
Tanskanen Vuokko 24.2.2026 alkaen

Varajäsen

Sundell Milla

Timoskainen Jarkko

Havukainen Martti, 30.3.2026 asti
Lempinen Antti, 31.3.2026 alkaen

Hummelholm Aarre

Kupiainen Laura, 30.3.3026 asti
Vanhanen Helmi, 31.3.3026 alkaen

Leppäkorpi Pekka

Tanskanen Vuokko, 23.2.2026 asti
Kukkonen Anneli, 24.2.2026 alkaen

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana on toiminut Alia Dannenberg. Lautakunnan sihteerin tehtäviä on hoitanut kaupungin sisäisen tarkastuksen tarkastuspäällikkö Timo Manninen 16.11.2025 saakka, 17.11.2025 alkaen tarkastaja Marja Eronen. Tarkastuspäällikkö Timo Manninen toimi kokouksissa myös asiantuntijana. Kaupunginvaltuusto on valinnut tilintarkastajaksi BDO Auditor Oy:n ja vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut KHT, JHT Ulla-Maija Tuomela.

Tarkastuslautakunta kokoontui kertomusvuonna yhteensä 21 kertaa ja käsitteli kaupunkikonsernin toimintaa laajasti. Tilintarkastusta on suoritettu ennalta laaditun työsuunnitelman mukaisesti, ja tilintarkastaja on raportoinut havainnoistaan lautakunnalle tarkastuslautakunnan kokouksissa.

Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu myös valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvista henkilöistä säädetään kuntalaissa. Uudet sidonnaisilmoitukset on viety kaupunginvaltuustolle tiedoksi 10.11.2025.

Tarkastuslautakunta voi myös tarpeelliseksi katsomassaan laajuudessa esittää kaupunginvaltuustolle asioita kesken tilikauden, jos se havaitsee toiminnassa puutteita tai epäjohtonmukaisuuksia.

Tarkastuslautakunnalla on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada kunnan viranomaisilta tiedot ja nähtävikseen asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina arviointitehtävän hoitamiseksi.

Vuoden 2025 arviointikertomuksen laadintaan liittyvät esteellisyydet

Tarkastuslautakunnan jäsenet ja tarkastaja eivät ole esteellisyyssäännösten takia osallistuneet arviointiin seuraavilta osin

Alia Dannenberg
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy
Polkka Oy

Pentti Keskisalo
Puhas Oy

Teemu Arponen
Joensuun Ellin Kodit Oy

Vuokko Tanskanen
Joukkoliikenne, Savon Karjalan Linjat Oy

Marja Eronen
Henkilöstöpalvelut, viranhaltija 16.11.2025 saakka
Joukkoliikenne

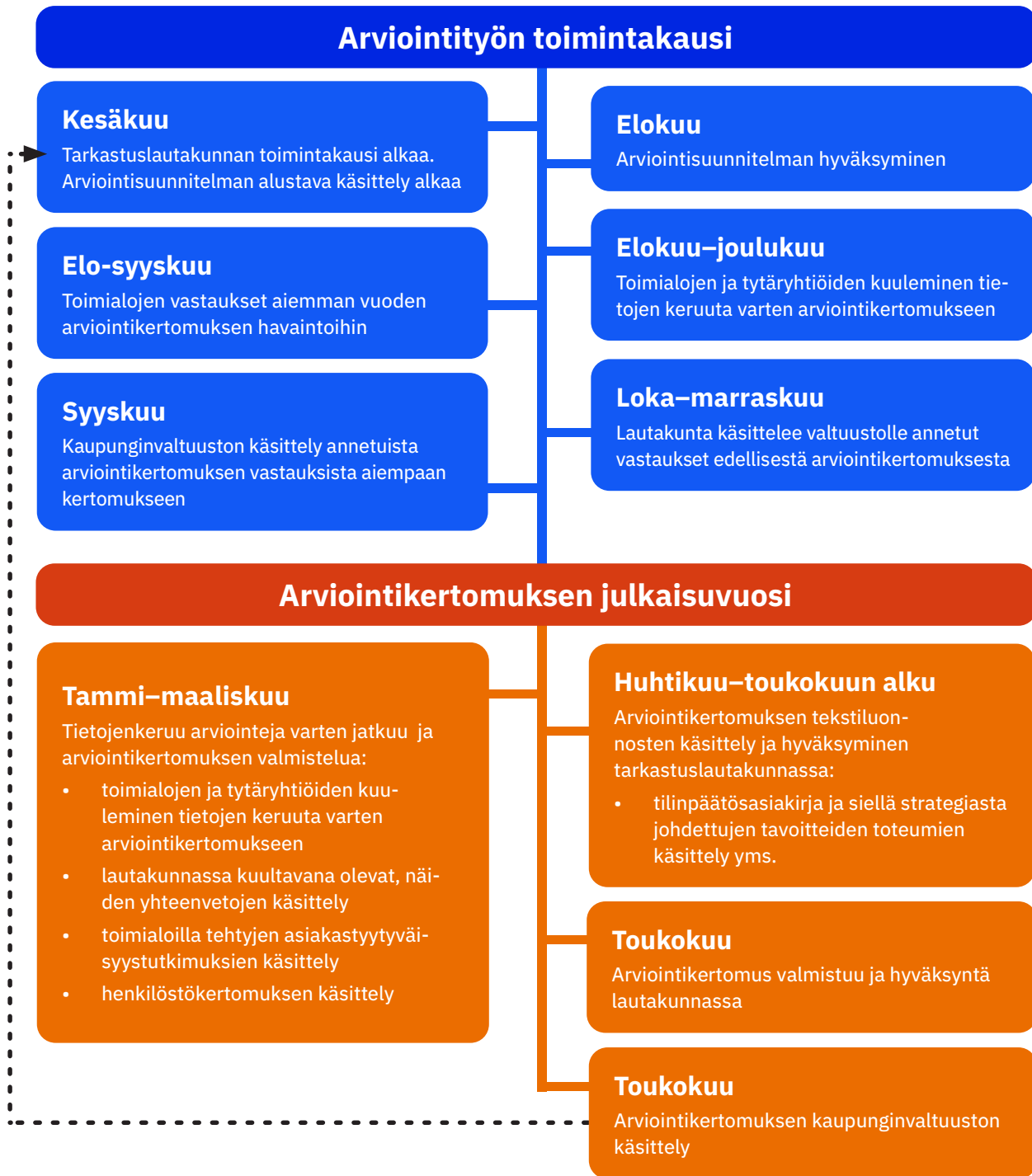

Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin toimintaa ja taloutta sekä laadullisesti että talouslukujen valossa. Katsaus perustuu vuoden 2025 tilinpäätökseen ja lautakunnan omaan arviointityöhön. Uusi tarkastuslautakunta aloitti toimikauden 2025–2029 kesäkuussa 2025. Uudessa tarkastuslautakunnassa on

seitsemän jäsentä varajäsenineen aiemman kahdeksan sijaan. Tarkastuslautakunnan kokoukset alkoivat elokuussa, jolloin järjestettiin myös seminaaripäivä/koulutuspäivä, jossa perehdyttiin jäsenet lautakunnan tehtäviin ja arviointitoimintaan.

Kuvaus tarkastuslautakunnan toimintakauden arviointityöstä

4 Kaupunkiorganisaatiossa tapahtuneita muutoksia

Kaupungin organisaation hallintosäännön mukaiset muutokset

Uuden valtuustokauden alkaessa hallintosääntöön esitettiin 1.6.2025 lukien tehtäväksi mm. seuraavia luottamushenkilöorganisaatiota koskevia muutoksia.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta

Osallisuus- ja vetovoimalautakunnan nimi muutettiin hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnaksi ja lautakunta siirrettiin hyvinvoinnin toimialalle. Lautakunnan tehtäviä muutettiin siten, että kaupungin vetovoimaisuuden ja tunnettavuuden edistäminen sekä markkinoinnin, viestinnän ja tapahtumapalveluiden kehittäminen siirrettiin kaupunginhallituksen tehtäviin. Jo tällä hetkellä kaupunginhallitus vastaa näitä sivuavista tehtävistä (mm. kaupungin kilpailukyvyyn ja elinvoiman kehittämisestä, edunvalvonnasta sekä kaupungin markkinoinnin, tiedottamisen ja viestinnän johtamista ja näitä koskevien periaatteiden hyväksynnästä). Näin muutos kokoaa vastuun ao. tehtävistä kokonaisuudessaan kaupunginhallitukselle.

Henkilöstö- ja työllisyysjaoston lakkauttamisen myötä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman hyväksyminen siirrettiin hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnalle.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan ratkaisovaltaa laajennettiin niin, että lautakunta ratkaisee kaikki hyvinvoinnin toimialaan liittyvien avustusten jakoperusteet ja avustusten myöntämisen. Lisäksi ratkaisovaltaan kuuluvat uusina kohtina osallisuuteen liittyvistä kumppanuussopimuksista päättäminen sekä kaupungin palvelupisteisiin sekä kohtaamispaikkojen ylläpitämiseen liittyvät asiat.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja päättää päiväkodin alaisuuteen muodostettavan yksikön perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Kaupunkirakennelautakunta

Kaupunkirakennelautakunnan tehtäviin siirrettiin kaupunginhallituksen tehtävistä vastuu asuntopoliittisen ohjelman valmistelusta.

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Rakennus- ja ympäristölautakunnan jäsenmäärää pienennettiin yhdestätoista seitsemään.

Kaupunginhallituksen henkilöstö- ja työllisyysjaosto

Kaupunginhallituksen henkilöstö- ja työllisyysjaosto lakkautettiin. Jaoston käsittelemät asiat siirrettiin kaupunginhallituksen tehtäviksi, mikä myös korostaa kuntalain mukaista kaupunginhallituksen roolia työnantajan edustajana ja kaupungin henkilöstöpolitiikasta vastuussa olevana toimielimenä. Osa jaoston tehtävistä on sellaisia, joista käytännössä huolehtii jo voimassa olevan hallintosäännön mukaan henkilöstöjohtaja.

Konsernijaosto

Omistajaohjausjaoston nimi muuttui konsernijaostoksi. Elinkeino- ja tulevaisuusrahastojen sijoituspolitiikan hyväksyy jatkossa konsernijaosto. Tytäryhteisöjen kanssa tehtävistä tavoite- ja tulosso- pimuksista luovutaan ja niiden hyväksymistehtävän sijasta konsernijaosto valmistelelee yhtiöille asetettavat talousarvion toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Uusina tehtävinä konsernijaostolle lisättiin tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimeämisprosessin hyväksyminen, kaupungin kilpailukyvyyn ja elinkeinotoiminnan edellytysten edistämiseen liittyvien asioiden valmistelu sekä kaupungin edunvalvontaan liittyvien asioiden valmistelu.

Sisäisen tarkastuksen toimikunnan lakkauttaminen

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus.

Hallintosäännöstä on poistettu maininnat sisäisen tarkastuksen toimikunnasta ja toimikunnalle sisäisen valvonnan toimintaohjeessa annetut tehtävät siirrettiin hallintosääntöön kaupunginhallituksen tehtäviksi.

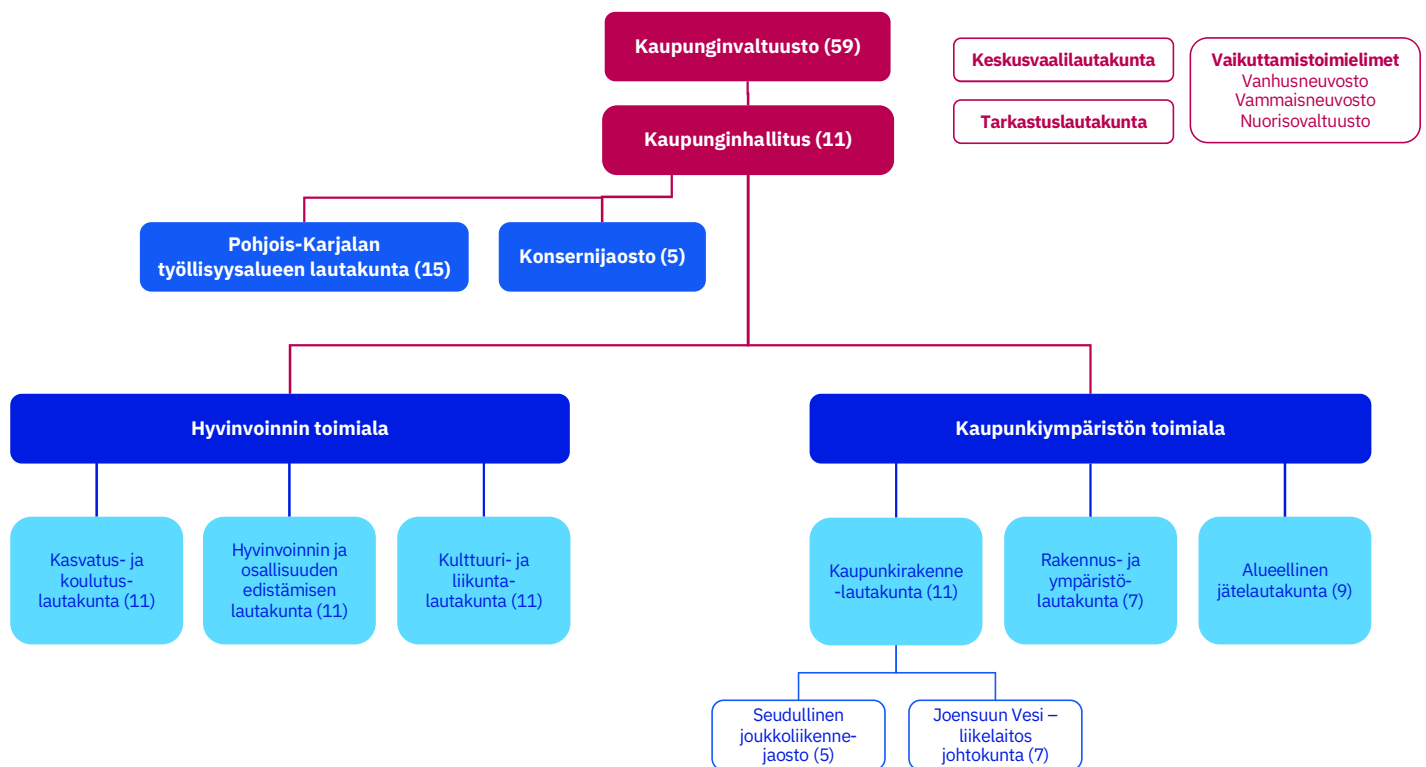
Muutosten vaikutus kaupunginhallituksen tehtäviin

Kaupunginhallituksen tehtäviin lisättiin vastaaminen kaupungin vetovoimaisuuden ja tunnettavuuden edistämisestä sekä markkinoinnin, tiedottamisen, viestinnän ja tapahtumapalveluiden kehittäminen

sekä lisäksi tehtäviin lisättiin vastaaminen hyvinvointialueen kanssa käytävistä tehtävien hoitamiseen liittyvää yhteistyötä, tavoitteita ja työnjakoa koskevista neuvotteluista. Kaupunginhallitukselle on siirretty myös mm. kaupungin työllistämispolitiikka, työelämän- ja kotoutumisen palveluista vastaaminen sekä Pohjois-Karjalan työllisyysalueen lautakunnan toiminnan seuraaminen.

Muita muutoksia organisaation toiminnassa

Tarkastuslautakunnan jäsenmäärä muuttui kahdeksan sijasta liukuvaksi eli seitsemästä yhdeksään. Nuorisovaltuuston edustajan osallistumisoikeus kaupunginvaltuuston kokouksiin vakinaistettiin.

5 Valtuuston asettamien vuositavoitteiden toteutuminen

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Tulosalueille asetetut tavoitteet on johdettu strategian painopisteiden tavoitelinjauksista.

Tässä luvussa on esitetty tarkastuslautakunnan arvio kaupunginvaltuuston vuoden 2025 talousarviossa asettamien tavoitteiden toteutumisesta toimialoitain. Toteumien arvioinneissa on keskitytty tarkastuslautakunnan näkemyksestä olennaisiin tavoitteisiin. Konserniyhteisöille asetettuja tavoitteita on käsitelty erikseen arviointikertomuksessa konserniyhteisöjä koskevan arvioinnin yhteydessä. Tarkastuslautakunta seuraa tavoitteiden toteutumisen tilannetta vuoden aikana arviointikuulemisissa sekä osavuosikatsausten yhteydessä.

Arviointikertomuksessa on esitetty arvioita strategiasta johdetuista avainmittareiden tavoitetasoista sekä toiminnallisista tavoitteista niiltä toimialoilta, joille niitä on asetettu.

5.1 Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata kaupungin kilpailukyyn ja elinvoiman kehittämisestä sekä edunvalvonnasta, konsernistrategian, konsernistrategian toimeenpano-ohjelmien ja muiden toimintaa linjaavien, koko konsernia koskevien suunnitelmien valmistelusta ja seurannasta, talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja seuraamisen toimeenpanosta.

Kaupunginhallitus vastaa myös konsernin ohjaus- ja johtamisjärjestelmän kehittämisestä, antaa tarvittaessa ohjeet kaupungin edustajille kuntayhtymissä sekä sellaisissa seutuhallinnon toimielimissä, joissa kaupunki ei toimi isäntäkuntana ja päättää vesihuoltolaitoksen toiminta-alueesta.

Lisäksi kaupunginhallitus vastaa markkinoinnista, tiedottamisesta ja viestinnästä, huolehtii sisäisen valvonnan järjestämisestä, vastaa asianhallinnasta sekä sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, ilmastoasioiden koordinoinnista sekä vastaa hankintatoimen järjestämisestä sekä sen seurannasta ja kehittämisestä. Kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu myös vastata kaupungin henkilöstö- ja työnantajapolitiikasta, henkilöstösuunnittelusta ja työterveyshuollon järjestämisestä, kaupungin työllistämispolitiikasta, työelämän ja kotoutumisen palveluista sekä seurata Pohjois-Karjalan työllisyysalueen lautakunnan toimintaa.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisia tavoitteita on asetettu yhteensä **36 kappaletta** vuodelle 2025.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Toteuma	TP	Tarla arvio
Työttömyysaste	12,5 %	15,0 % (vuoden 2025 keskiarvo)	ei toteutunut	ei toteutunut
Kaupungin tyhjien tilojen lukumäärä	13 000 h-m ²	14 370 h-m ²	ei toteutunut	ei toteutunut
Työllisyysaste	64 %	64 % (2024)	toteutui	ei toteutunut

Tarkastuslautakunta kysyy, mitä kaupunki aikoo tehdä työttömyysasteen pienentämiseksi. Työllisyysasetavoite ei tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan ole kunnianhimoinen. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä on työllisyysaste 64,8 % (v. 2023), jolloin tavoitetila oli 65 %.

Yleishallinto

Tulosalue sisältää mm. kaupunginhallituksen toiminnasta aiheutuvat menot, vanhus- ja vammaisneuvoston kulut, sisäisen tarkastuksen menot, tonttien myyntivoitot, valtiolle maksettavat verotuskustannukset, edunvalvonnasta aiheutuvat menot, jäsenmaksut- ja osuudet ja kansainvälisen toiminnan menot, käyttövarausmäärärahat eri tarkoituksiin sekä kehittämistoiminnan. Tulosalueella on määräraha- varaus myös kaupungin ilmastotyön koordinointiin.

Uuden valtuustokauden alkaessa 1.6.2025 tapahtui toimitelinmuutoksiin liittyvä organisaatiomuutos, jonka myötä markkinointi- ja tapahtumapalvelut

sekä viestintäpalvelut siirtyivät osallisuus- ja vetovoimautakunnan alaisuudesta kaupunginhallituksen alaisuuteen. Markkinoinnin- ja tapahtumapalveluiden tehtävänä on kaupungin markkinoinnin, matkailun ja tapahtumien edistäminen sekä Joensuun kaupungin vetovoimaisuuden ja tunnettavuuden edistäminen alueellisesti, valtakunnallisesti kuin myös kansainvälisesti. Viestintäpalvelut vastaa kaupungin viestinnän välineistä ja yleisistä kanavista ja tukee asiantuntijoita viestimisessä.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisia tavoitteita on asetettu yhteensä **12 kappaletta** vuodelle 2025.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Toteuma	TP	Tarla arvio
Joensuun lentoliikenne jatkuu valtion maksamana ostoliikenteenä. Lentojen kysyntä on hyvällä tasolla. Keväällä 2025 maan hallituksen puolivalirihi linjaa lentoliikenteen jatkosta vuosille 2026–2028 korkealla valtionrahoituksen tasolla.	Viikkolentovuorojen lukumäärä keskimäärin 10 / viikko. Lentojen vuositason käyttöaste vähintään 60 %	Viikkolentovuorojen määrät toteutuivat ostopalvelusopimuksen mukaisesti. Vaikuttamistyön tuloksena maan hallitus päätti Joensuun lentojen ostopalveluliikenteen option käyttämisestä. Ratkaisu turvaa Joensuun lennot helmikuun 2028 loppuun saakka. Koko vuoden käyttöaste nousi, mutta jäi alle tavoitetason. Kolmena kuukautena käyttöaste ylsi yli 59 prosentin, alimpien kuukausien ollessa 45 prosentin tasolla.	toteutui	toteutui
Vahvistamme opiskelijakaupunki Joensuun vetovoimaa markkinointiviestinnän keinoin	Toteutamme opiskelijamarkkinoinnin toimenpiteitä opiskelijakaupunki Joensuun ohjelmaan perustuen. Jalkaudumme vähintään kolmeen (3) opiskelijatapahtumaan. Mahdollistamme lukuvoiton avaustapahtuman toteuttamisen.	Jalkauduttiin useisiin opiskelijatapahtumiin Kaupunginhallitus päätti tapahtuman Suurtapahtumakumppanuudesta 3.2.2025.	toteutui	toteutui

Tarkastuslautakunta kiittää lentoliikenteen eteen tehdystä hyvästä edunvalvonnasta, minkä ansiosta lentoliikenne jatkuu edelleen. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että säännölliset lentoyhteydet säilyvät tulevaisuudessakin.

Tarkastuslautakunta kysyy, kuinka markkinointitoimenpiteiden vaikuttavuutta mitataan ja miksi tavoitteelle ei ole asetettu vaikuttavuusmittareita. Asetetuilla mittareilla ei voida mitata tavoitteen tavoitetasoa ja näin ollen tavoitteen toteutumista ei voida vertailukelpoisesti arvioida. Määrällisten vaikuttavuusmittareiden asettaminen on mahdollista, ja tarkastuslautakunta suosittaa niiden asettamista.

Tarkastuslautakunta näkee positiivisena asiana sen, että Joensuu on valittu Studentumin selvityksessä Suomen parhaaksi opiskelijakaupungiksi vuonna 2026.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 564 400	0	4 564 400	4 099 244	-465 156
Toimintakulut	-9 728 100	311 000	-9 417 100	-9 469 706	-52 606
Toimintakate	-5 163 700	311 000	-4 852 700	-5 370 462	-517 762

Työelämän ja kotoutumisen palvelut

Työelämän ja kotoutumisen palvelujen vastuualue palvelee joensuulaisia työnhakijoita ja työnantajia sekä ulkomailta Joensuuhun muuttavia. Työnhakija-asiakkaita tuetaan työnhaussa, osaamisen kehittämisessä ja työkykyyn liittyvissä kysymyksissä. Työnantajia autetaan löytämään ratkaisuja osaavan työntekijän löytämiseksi.

International House Joensuu (IHJ) tukee ulkomailta tai muualta Suomesta Joensuuhun muuttavia asettautumisessa ja kotoutumisessa Joensuuhun yksilöllisen neuvonnan keinoin, toteuttamalla omakielisiä yhteiskuntaorientaatioita ja suomen kielen

koulutusta sekä tarjoamalla oleskelulupaneuvontaa. IHJ vastaa kiintiöpakolaisten vastaanotosta Joensuussa.

Taitamo tarjoaa valmennuspalveluita joensuulaisille työttömille työnhakijoille osana kaupungin työllisyyden edistämistä. Valmennus toteutetaan eri ammattialoja edustavissa tiimeissä työ-, yksilö- ja ryhmävalmennuksen menetelmin. Kohderyhmänä ovat osatyökykyiset, pitkäaikaistyöttömät, nuoret ja maahanmuuttajataustaiset henkilöt. Tavoitteena on vahvistaa työelämävalmiuksia ja edistää työllistymistä tai koulutukseen siirtymistä. Valmennuksen ohella Taitamo tuottaa työpalveluja kaupungin eri toimialoille, tarjoten osallistujille mahdollisuuden harjoitella työelämätaitoja käytännön tehtävissä ja tukien samalla kaupungin palvelutuotantoa.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisia tavoitteita on asetettu yhteensä **8 kappaletta** vuodelle 2025.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Toteuma	TP	Tarla arvio
Työllisyyspalvelujen yksilölliset asiakaspalvelut ovat vaikuttavia	Duuniagenttien asiakkaina >700 joensuulaista, joista 70 % sijoittuu työhön tai koulutukseen asiakkuuden päättyessä.	Duuniagenteilla 316 asiakasta (44 % tavoitteesta), joista 142 henkilöä päättänyt asiakkuuden. Asiakkuuden päättäneistä henkilöistä on opiskelemassa 29 ja 76 henkilöä työssä (74 % päättäneistä asiakkaista). Duuniagenttien tavoitetta alhaisempaan asiakasmäärään on vaikuttanut muutokset alkuvuoden henkilöstöressurssissa	toteutui osittain	toteutui osittain
Työllisyyspalvelujen yksilölliset asiakaspalvelut ovat vaikuttavia	Työllisyyspalvelujen asiakastytyväisyys 8 asteikolla 1-10	Asiakastytyväisyyden keskiarvo 9,4	toteutui	toteutui
Työllisyyspalvelujen yksilölliset asiakaspalvelut ovat vaikuttavia	Työkykykoordinaattoreiden asiakkaina >180 joensuulaista, joista 70 % saavuttaa ratkaisun tai siirtymän työttömyydestä asiakkuuden päättyessä.	Työkykykoordinaattoreilla 286 asiakasta (159 % tavoitteesta), joista päättäneitä asiakkuuksia 286. Päättäneistä asiakkuuksista ratkaisun tai siirtymän työttömyydestä on saavuttanut 213 henkilöä (75 % päättäneistä asiakkaista). Työkykykoordinaattorien suureen asiakasmäärään on vaikuttanut se, että nykymuotoinen seuranta käynnistettiin vuoden 2025 alussa ja asiakkuuksia siirtyi seurantaan vuodelta 2024.	toteutui	toteutui

Tarkastuslautakunta on erittäin tyytyväinen asiakastytyväisyystuloksen korkeaa tasoon, mikä kertoo siitä, että työntekijät tekevät hyvää työtä vaikeassa yhteiskunnallisessa tilanteessa: työpaikkoja on vähän, valtiolta tulee lisää veloitteita, minkä lisäksi geopoliittinen ympäristö on haastava.

Tarkastuslautakunta suosittaa työkykykoordinaattoreiden lisäämistä ja samalla asiakasmäärätavoitteen korottamista.

Tulosalue sisältää määrärahavarausten Pohjois-Karjalan työllisyysalueelle.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 284 000	0	1 284 000	4 459 399	3 175 399
Toimintakulut	-28 532 000	0	-28 532 000	-29 000 027	-468 027
Toimintakate	-27 248 000	0	-27 248 000	-24 540 628	2 707 372

Konsernipalvelut

Konsernipalvelujen tehtävänä on johtaa, ohjata, yhteensovittaa ja valvoa kaupunkikonsernin toimintaa kaupunginjohtajan johdolla. Konsernipalvelut vastaa kaupungin talouden johtamisesta, tarve- ja hankesuunnitelmien yhteensovittamisesta, henkilöstövoimavarojen johtamisesta, hallinnon

kehittämisestä sekä johdon tuesta. Konsernipalvelut muodostuvat hallintopalveluista, talouspalveluista sekä henkilöstöpalveluista. Lisäksi konsernipalveluissa on kaupunginjohtajan alaisuudessa strategiajohtaja, jonka vastuualueeseen kuuluu kaupungin strateginen suunnittelu sekä valmius- ja turvallisuusasiat.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisia tavoitteita on asetettu yhteensä **17 kappaletta** vuodelle 2025.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Toteuma	TP	Tarla arvio
Tekoälyn käyttönotolle tiekartta	Tekoälyn laajemmalle käyttönotolle on laadittu tiekartta ja sen toteutus on aloitettu	Tekoälyn laajempaan käyttöönottoon sekä tiekartan edistämiseen liittyen syksyllä 2025 alkoi yhdessä Karelia AMK:n kanssa toteutettava tekoälykoulutus. Koulutukseen osallistuu noin sata kaupungin työntekijää ja se kestää kevääseen 2026. Koulutuksen aikana tarkennetaan tekoälyn käyttöönoton tiekarttaa.	toteutui osittain	toteutui osittain

Tarkastuslautakunta arvioi tietojohdamisen kokonaisuutta arviointikertomuksen kohdassa 7.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 888 464	0	1 888 464	2 361 975	473 511
Toimintakulut	-7 246 464	-26 000	-7 272 464	-7 272 201	263
Toimintakate	-5 358 000	-26 000	-5 384 000	-4 910 226	473 774

Ympäristöterveydenhuolto

Tulosalue sisältää ympäristöterveydenhuollon maksusuudet Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle. Pohjois-Karjalan maakunnan kunnat sekä hyvinvointialue ovat sopineet sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta

ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annetun lain (616/2021) 65 §:n mukaisesti, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue hoitaa sopijakuntien puolesta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain (410/2009) 1 §:ssä tarkoitettua ympäristöterveydenhuollon tehtäviä.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 302 000	0	-1 302 000	-1 361 382	-59 382
Toimintakate	-1 302 000	0	-1 302 000	-1 361 382	-59 382

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalvelujen tulosalueen määrärahat koostuvat pääasiassa Business Joensuu Oy:n ostopalveluista. Business Joensuu Oy on seudullinen yrityskehitysorganisaatio, joka tuottaa yleisen edunmukaisia elinkeino- ja yrityspalveluita Joensuun alueella. Joensuun kaupunki omistaa Business Joensuu Oy:stä 100 %, kun aiempien pienomistajien

osakkeet on ostettu pois vuoden 2025 aikana. Muita omistajia aiemmin olivat Itä-Suomen Yliopisto (6,55 %), Joensuun Yliopiston tukisäätiö (1,86 %), Riveria koulutuskuntayhtymä (0,85 %) ja Karelia Ammattikorkeakoulu Oy (0,85 %).

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisia tavoitteita on asetettu yhteensä **31 kappaletta** vuodelle 2025.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Toteuma	TP	Tarla arvio
Tuemme entistä paremmin yritysten kasvua ja kansainvälistymistä.	Uusia vientiyrityksiä Business Joensuun palveluista, tavoite 10.	Uusia vientiyrityksiä (Joensuuhun) 5 kpl.	ei toteutunut	ei toteutunut
Synnytämme Joensuuhun lisää yrityksiä, liikevaihtoa ja uusia työpaikkoja täällä jo olevien toimijoiden kautta	Uusia työpaikkoja Business Joensuun rekrytointipalveluista, tavoite 50.	Uusia työpaikkoja Joensuuhun Business Joensuun työnantajuus- ja rekrytointipalveluista (työnantajien valmennus) 32 kpl.	ei toteutunut	ei toteutunut
Pääsemme paremmin kiinni uusiin nouseviin mahdollisuuksiin	Mahdollistamme yritysten pilotointi- ja kokeilutoiminnan osana kaupunkikehittämistä ja näin luomme yrityksille referenssejä. Tavoite, 4 kpl pilotointi- ja kokeilutoimintoja.	5 kpl, Carbonaide Oy, Argolab Oy, Nanohalen Oy, Mecmetal Oy, Kata Safety Oy	toteutui	toteutui

Tarkastuslautakunta toteaa, että asetetut tavoitteet ovat toimintaympäristö huomioiden korkeat. Lautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että tavoitteet ovat myös jatkossa kunnianhimoisia.

Elinvoimapalveluissa Business Joensuu Oy:lle asetetuista tavoitteista vientiyrityksiä koskeva tavoite ei toteutunut, sillä toteuma oli viisi yritystä. Vientiyritykset ovat pääosin tuotannollisia teollisuusyrityksiä, jotka työllistävät merkittävästi ja joiden sijoittuminen Joensuuhun parantaisi sekä työllisyystilannetta että kaupungin taloutta. Erityisesti puolustusalan teollisuuden tuotteille on tällä hetkellä laajaa kysyntää eri puolilla Eurooppaa. Myöskään uusien työpaikkojen tavoite ei toteutunut, vaan siitä jäätiin 18 työpaikan verran.

Lisäksi Joensuuhun sijoittuneiden uusien yritysten määrä jäi asetetusta tavoitteesta, eikä tavoite tältä osin toteutunut.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	20 576	20 576
Toimintakulut	-2 705 000	35 000	-2 670 000	-2 675 043	-5 043
Toimintakate	-2 705 000	35 000	-2 670 000	-2 654 467	15 533

Pohjois-Karjalan hankintatoimi

Tulosalue sisältää seudullisesta hankintatoimesta aiheutuvat menot ja tulot. Pohjois-Karjalan hankintatoimi vastaa yhteistyötahojen tavaroiden ja palveluiden yhteishankinnoista. Hankintatoimi kilpailuttaa myös yhteistyötahojen erillishankintoja tarpeen vaatiessa ja resurssien niin salliessa. Hankintatoimi

mahdollistaa yhteistyötahoilleen avoimen, sähköisen kilpailuttamisen myös pienhankinnoissa tarjoamalla sähköisen pienhankintapalvelun sekä opastusta pienhankintojen kilpailuttamiseen.

Yhteistoimintasopimuksen on hyväksynyt 13 kuntaa, 11 seurakuntaa ja 40 muuta tahoa, joiden tulee noudattaa hankintalakia.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisia tavoitteita on asetettu yhteensä **3 kappaletta** vuodelle 2025.

3

● Toteutui

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Toteuma	TP	Tarla arvio
Kilpailutuksista saatujen palautteiden systemaattinen käsittely ja hyödyntäminen	Jokaisen päättyneen kilpailutuksen jälkeen tarjouspyyntöön tutustuneille on lähetetty palautekysely ja hankintatoimessa on luotu toimintamalli palautteiden käsittelyyn ja niiden hyödyntämiseen	Jokaisen päättyneen kilpailutuksen jälkeen tarjouspyyntöön tutustuneille on lähetetty palautekysely ja hankintatoimessa on luotu toimintamalli palautteiden käsittelyyn ja niiden hyödyntämiseen	toteutui	toteutui
Hankintojen vaikuttavuutta mitataan Joensuun kaupungin hankinnoissa	Kaikissa Joensuun kaupungin EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa on mitattu hankinnan vaikuttavuutta	Kaikissa Joensuun kaupungin EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa on mitattu hankinnan vaikuttavuutta.	toteutui	toteutui

Tässä osiossa on esimerkillisesti tuotu esille vaikuttavuuden mittaaminen. **Tarkastuslautakunta kysyy** mitä vaikutusta vaikuttavuuden mittaamisella ja palautteen antamisella saavutetaan? Miten innovatiivisten ja sosiaalisten kriteereiden käyttöä on mahdollista ennestään lisätä hankinnoissa.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 448 000	0	1 448 000	1 271 863	-176 137
Toimintakulut	-1 448 000	0	-1 448 000	-1 406 943	41 057
Toimintakate	0	0	0	-135 080	-135 080

Pohjois-Karjalan hankintatoimen asiakastytyväisyyskysely

Pohjois-Karjalan hankintatoimen asiakastytyväisyyskyselyssä kysyttiin mm. hankintojen perusasiat 'edustamallani taholla on olemassa hankintastrategia/ohjelma (4,2)' ja 'hankintastrategia on mielestäni

jalkautettu ja se on oikeasti käytössä hankintojen suunnittelussa (3,9)' ovat hyvällä tasolla saadun palautteen perusteella. Kuitenkin toiminnan läpinäkyvyyden parantamiseksi on kiinnitettävä huomiota jatkossa 'organisaatiossamme käytetään pienhankintojen kilpailuttamiseen sähköistä Pienhankintaportaalia (3,3).'

Tutkimus	Vastaajamäärä	Päämittarit	Yleisarvosana
Pohjois-Karjalan hankintatoimen asiakastytyväisyyskysely	27	saamani palvelu on asiantuntevaa	4,5
		koen saavani lisäarvoa (hyötyä, helpotusta) hankintaprosessiin hankintatoimelta	4,5

5.2 Pohjois-Karjalan työllisyysalue

Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut siirtyvät 1.1.2025 valtiotoimijalta Pohjois-Karjalan kuntien muodostamalle työllisyysalueelle, jonka vastuukuntana toimii Joensuun kaupunki. Työllisyysalueen tehtävänä on järjestää lakisääteiset työvoimapalvelut sekä koordinoita kumppanitoimijoiden muodostama Pohjois-Karjalan työllisyyden ekosysteemiä.

Työllisyysalueen talousarvio vuonna 2025 oli kuntien yhteenlasketun valtionosuuden suuruinen, 21,8 milj. euroa. Kustannukset jaetaan kunnille valtionosuiden jakoperusteilla sekä aiheuttamisperiaatteella. Työllisyysalueen lakisääteisissä tehtävissä työskentelee n. 170 henkilöä, joista osa sijoittuu Pohjois-Karjalan kuntiin. Joulukuussa 2025 työllisyysalueella oli 18 000 henkilöasiakasta, joista työttömiä työnhakijoita oli n. 11 000. Työnantajia työllisyysalueen aktiivisessa asiakkuudessa on n. 3 000.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisia tavoitteita on asetettu yhteensä **10 kappaletta** vuodelle 2025.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Toteuma	TP	Tarla arvio
Maahanmuuttajien työllisyyden lisääminen yhdistämällä työvoimapalveluita ja kuntien kotouttamispalveluita	Osaamis- ja kielitaitokartoituksissa hyödynnetään kaikkien työllisyysalueen kuntien maahanmuuttajapalvelujen tarjontaa.	Kuntien maahanmuuttajapalvelujen sisältö on vaihtelevaa. Yhteinen kehittämistyö aloitettu yhteistyössä ELO- ja WINK-hankkeiden kanssa.	toteutui osittain	toteutui osittain
Lähipalvelujen ja kasvokkaisen asiakaspalvelun lisääminen työllisyysalueen kunnissa huomioiden eri asiakasryhmät	Alkuhaastatteluista 75 % ja työnhakukeskusteluista > 50 % toteutetaan kasvokkain. Monialaista palvelua tarvitsevien asiakkaiden palvelutarvearviointi on tehty 3 kk määräajassa	Alkuhaastatteluista 63 % sekä työnhakukeskusteluista 48 % on toteutettu kasvokkain. Mittaritiedon saaminen KEHA-keskukselta ei toteutunut ennakkotiedoista poiketen.	ei toteutunut	ei toteutunut
Kohtaannon edistäminen tehostamalla työnvälitystä	Työpaikkojen täyttymisaika < 22 vrk	Työpaikkojen täyttymisaika 34 vrk.	ei toteutunut	ei toteutunut

Tarkastuslautakunta kysyy mikä on tarkoituksenmukaisin tapa järjestää asiakaspalvelu alkuhaastattelujen jälkeen? Onko ongelma se, että käytössä ei ole riittävää henkilöstöresurssia? Tarkastuslautakunta haluaa tietää, kuinka paljon tulee työhukkaa peruuntuneista asiakastapaamisista. Monialaiseen palveluun satsaaminen on järkevää.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	21 811 000	0	21 811 000	19 081 378	-2 729 622
Toimintakulut	-21 811 000	0	-21 811 000	-19 081 378	2 729 622
Toimintakate	0	0	0	0	0

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- työllisyysalueen ensimmäinen toimintavuosi on merkittävistä muutoksista huolimatta käynnistynyt kokonaisuutena hyvin
- on huolestuttavaa, että työttömien määrä jatkaa kasvuaan. Tarvitaan enemmän innovatiivisia ratkaisuja tilanteen korjaamiseksi
- asiakasmäärä yhtä viranhaltijaa kohden on varsin suuri, mikä herättää huolta henkilöstön jaksamisesta
- nuorten työllistymisaseteli on osoittautunut erinomaiseksi investoinniksi. Se madaltaa työnantajan kynnystä palkata nuori, kerryttää nuoren ammatillista osaamista ja luo vahvan perustan työelämään kiinnittymiselle
- työllistämistä edistävien palvelujen yhteensovittaminen ja yhteistyön vahvistaminen eri toimijoiden kanssa nähdään hyvänä kokonaisuutena
- on tärkeää vahvistaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä ja varmistaa, että työmarkkinoiden ulkopuolella olevat (ei-työkykyiset) ohjataan oikeiden palveluiden piiriin
- siirtyminen palkkatuesta työllistämislisään on kannatettava muutos. Työllistämislisä kerryttää työssä-olehtoa tehokkaammin, kun taas aiemman palkkatuen vaikuttavuus jäi vähäiseksi.

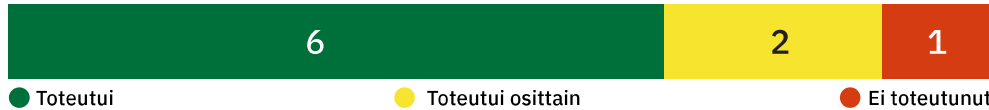
5.3 Hyvinvoinnin toimiala

Hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille varhaiskasvatus-, koulutus- ja nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut. Lisäksi toimiala vastaa kaupungin tasolla hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja kuntalaisosallisuuden koordinoinnista. Hyvinvointipalvelut koordinoivat kaupungin tasolla ehkäisevää päihdetyötä, hyvinvointikertomuksen

ja –suunnitelman laatimista, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatimista sekä Lapsiystävällinen kunta -mallin toteutumista. Hyvinvointipalvelut tekee kiinteää yhteistyötä mm. hyvinvointialueen, oppilaitosten sekä alueella toimivien yhteisöjen ja järjestöjen kanssa.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisia tavoitteita on asetettu yhteensä **9 kappaletta** vuodelle 2025.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Toteuma	TP	Tarla arvio
Oppilaitosyhteistyö tiivistyy	Opiskelijayhteistyöryhmä kokoontuu 2 kertaa	Toteutunut. Yhteistyöhön osallistuneet mm. Karelia AMK, UEF, Riveria ja Luovi sekä opiskelijakunnan edustajia eri oppilaitoksista.	toteutui	toteutui
Varhaiskasvatuksen osallistumisaste säilyy korkealla tasolla	Osallistumisaste yli 80 %	Osallistumisaste 01–12/2025: 0–6-vuotiaat 76 % ja 1–6-vuotiaat 88 % (jos alle 1-vuotiaat eivät ole mukana).	toteutui osittain	toteutui

Tarkastuslautakunta kysyy, miten oppilaitosyhteistyön tiivistyminen ja tavoitetason vaikuttavuus toteutuvat. Vuonna 2024 oli sama tavoitetasomittari, kaksi kertaa.

Tarkastuslautakunta katsoo, että varhaiskasvatuksen osallistumisasteen tavoitetason mittari on epätarkoituksenmukainen ja kysyy, mikä on tarkoituksenmukainen prosentti osallistumisasteessa?

Tarkastuslautakunta suosittaa muutettavaksi tavoitemittarin aloitusikärajaksi yhdeksän kuukautta, mikä on vanhempainrahakauden päättymisaika.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta käsittää varhaiskasvatuspalvelut, koulutus- ja nuorisopalvelut sekä hyvinvoinnin toimialan hallintopalvelut.

Koulutus- ja nuorisopalvelut

Tulosalueeseen kuuluvat Joensuun kaupungin koulujen valmistava opetus, esiopetus, perusopetus ja

lukiokoulutus, nuorisopalvelut. Tehtävänä on oppijoiden kasvatus ja opetus yhteistyössä kodin kanssa sekä jatko-opintovalmiuksien takaaminen, sekä vapaa-ajan toiminnan järjestäminen.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	6 769 000		6 769 000	5 918 860	-850 140
Toimintakulut	-103 865 997	-52 000	-103 917 997	-102 483 280	1 434 717
Toimintakate	-97 096 997	-52 000	-97 148 997	-96 564 420	584 577

Kysely koulutuspalvelujen strategiakauden painopisteiden toteutumisesta

Tutkimus	Vastaajamäärä	Päämittarit	Yleisarvosana
Henkilöstökysely	2328 (kyselyissä)	Johtamisen keskiarvo	5,4
Oppilas- ja opiskelijakysely		Tyytyväisyys opetukseen	5,03

Taulukko 10. Huom. yllä olevaan taulukkoon nostettu tarkastuslautakunnan nostoja kyselyistä. Asteikko 1 – 6.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hänen hyvinvointiaan. Laadukas varhaiskasvatus, joka perustuu työntekijän ja lapsen vuorovaikutukseen (varhaiskasvatuksen pedagogiikka), kehittää erityisesti lapsen kielellisiä ja kognitiivisia taitoja, itsesätelyä ja sosiaalisia taitoja sekä parantaa hänen kouluvalmiuksiaan. Jokaisella alle kouluikäisellä lapsella on oikeus osallistua varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatukseen

osallistumisesta päättävät hänen huoltajansa. Varhaiskasvatus tukee sekä täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista.

Joensuun kaupungilla varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja ryhmäperhepäiväkodeissa. Kunnallisten yksiköiden ohella varhaiskasvatusta järjestävät myös yksityiset palveluntuottajat. Lisäksi perhe voi hakea Kelalta kotihoidontukea silloin, kun alle 3-vuotiasta lasta hoidetaan kotona. Joensuun kaupungissa varhaiskasvatus vastaa lähes kokonaan myös esiopetuksen järjestämisestä.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 355 000	0	1 355 000	1 527 409	172 409
Toimintakulut	-49 950 000	0	-49 950 000	-49 482 692	467 308
Toimintakate	-48 595 000	0	-48 595 000	-47 955 283	639 717

Varhaiskasvatuksen arviointiraportti 2024–2025-kysely

Väittäjä	Kaupungin pk	Perhepäivähoito	Yksityiset	n
Olen tyytyväinen lapseni saamaan varhaiskasvatuspaikkaan	4,7	4,9	4,4	465
Olen tyytyväinen varhaiskasvatuspaikan varhaiskasvatuksen laatuun	4,5	4,8	4,3	466
Henkilökunta on ammattitaitoista	4,6	4,9	4,4	466
Toiminta on tavoitteellista, monipuolista ja kehittävää	4,6	4,7	4,3	466

Taulukko 11. Lähde: Varhaiskasvatuksen arviointiraportti. Kyselyn asteikko 1–5.

Varhaiskasvatuksen arviointiraportin mukaan vanhemmat olivat tutkimuksen mukaan tyytyväisiä varhaiskasvatuspaikkaan, sen laatuun ja toiminnan sisältöön.

Tarkastuslautakunta kiittää

- varhaiskasvatusta erittäin hyvästä toiminnasta, jonka asiakaskyselyt osoittavat.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	8 856 800	0	8 856 800	8 191 179	-665 621
Toimintakulut	-155 022 997	-52 000	-155 074 997	-153 203 587	1 871 410
Toimintakate	-146 166 197	-52 000	-146 218 197	-145 012 409	1 205 788

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluiden toiminta on laajaa kulttuurillista kasvatus-, sivistys- ja opetustyötä sekä harrastustoimintaa mahdollistavaa. Kulttuuripalvelut tuottavat vapaapääsyisiä ja maksullisia kulttuuritapahtumia. Kulttuuripalveluiden tulosalue tekee tiivistä yhteistyötä siihen kuuluvien yksiköidensä kesken, kaupungin eri tulosalueiden kanssa kuin myös avustuspiiriin kuuluvan kulttuurin laajan kumppanuusverkoston sekä eri yhdistyksien, järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa. Kulttuuripalveluiden kautta tehdään

ylimaakunnallista yhteistyötä, joka mahdollistaa vaikuttavia kokonaisuuksia ja tiedon jakamisen.

Kulttuuripalveluiden tulosalue muodostuu seuraavien yksiköiden toiminnoista: Yleinen kulttuuritoiminta, Lastenkulttuurikeskus, Joensuun konservatorio, Joensuun seudun kansalaisopisto, Joensuun seutukirjasto, Joensuun kaupunginorkesteri sekä Joensuun museot – Museo Eliel (entinen Pohjois-Karjalan museo), Joensuun taidemuseo Onni ja Joensuun bunkkerimuseo.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisia tavoitteita on asetettu yhteensä **13 kappaletta** vuodelle 2025.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Toteuma	TP	Tarla arvio
Kulttuuri vetovoimatekijänä	Kulttuuritapahtumien tuottaminen ja sisältösuunnittelu.	Saavutettavia, osallistavia ja elämyksiä tuovia tapahtumia tehtiin läpi kulttuuripalveluiden. Tapahtumat luovat töitä taiteen alalle ja tuovat kerrannaisvaikutuksia eri muodoissa kaupungille myös asiakaskunnan / yleisön kautta.	toteutui	ei toteutunut

Tarkastuslautakunta toteaa, että asetetuilla mittareilla ei voida mitata tavoitteen tavoitetasoa ja näin ollen tavoitteen toteutumista ei voida arvioida.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 668 000	0	4 668 000	4 902 721	234 721
Toimintakulut	-20 700 600	0	-20 700 600	-20 947 962	-247 362
Toimintakate	-16 032 600	0	-16 032 600	-16 045 240	-12 640

Kansalaisopiston asiakastyytyväisyyskysely

	Yleisarvosana					Keskiarvo
	Kiitettävä (5)	Hyvä (4)	Tyydyttävä (3)	Välttävä (2)	Heikko (1)	
Yleisarvosana kursseista	75,7 %	20,7 %	2,6 %	0,6 %	0,4 %	4,7
Sisältö vastasi luvattua	75,6 %	20,6 %	2,9 %	0,5 %	0,4 %	4,7
Tilat ja opetusvälineistö	48,7 %	40,8 %	9,0 %	1,2 %	0,3 %	4,4
Ilmapiiri oppimisen kannalta	77,8 %	19,3 %	2,1 %	0,4 %	0,4 %	4,7
Suosittelisitko tätä kurssia kaverille	79,2 %	16,5 %	2,6 %	0,9 %	0,8 %	4,7
Yhteensä	71,4 %	23,6 %	3,8 %	0,7 %	0,5 %	4,6

Taulukko 12. Kyselyn asteikko 1-5. N= 5745

Kansalaisopiston asiakastyytyväisyyden mukaan mm. kurssien sisältö vastasi luvattua, sitä suositeltiin kaverille ja ilmapiiri oppimisen kannalta saivat hyvät arviot, koska yli 75 prosenttia antoi kiitettävän arvosanan

edellä oleviin väitteisiin. Tiloissa ja opetusvälineissä nähtiin parantamisen tarvetta, vaikkakin arviot olivat näissäkin hyvät ja kiitettävät suuremmilta osin.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelujen kokonaisuus muodostuu liikuntapalvelujen hallinnosta, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, kaupungin ylläpitämistä sisä- ja

ulkoliikuntapaikoista, Joensuu Areenasta sekä Joensuun Urheiluakatemiasta. Ohjattuja ryhmiä järjestetään yhteistyössä Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa.

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	3 072 000	0	3 072 000	3 082 515	10 515
Toimintakulut	-15 972 000	213 750	-15 758 250	-15 935 584	-177 334
Toimintakate	-12 900 000	213 750	-12 686 250	-12 853 069	-166 819

Pohjois-Karjalan liikuntakysely 2025

Ikäryhmä 18–64 -vuotiaat		Ikäryhmä yli 64-vuotiaat	
Harrastetuimmat liikuntalajit Joensuussa	Liikunnan harrastamisen esteet	Harrastetuimmat liikuntalajit Joensuussa	Liikunnan harrastamisen esteet
1) kävely	ajanpuute	kävely	terveydelliset syyt
2) pyöräily	taloudelliset syyt	vesiliikunta	liikuntapaikkojen etäisyys ja kulkuyhteydet
3) voimaharjoittelu	sopivan liikuntaharrastuksen tai -paikan puute	pyöräily	liikuntapaikkojen ylläpito tai huono kunto
4) vesiliikunta	terveydelliset syyt	voimaharjoittelu	sopivan liikuntaharrastuksen tai -paikan puute
5) hiihto	liikuntapaikkojen etäisyys ja kulkuyhteydet	ohjattu ryhmäliikunta	liikuntataitojen puute

Taulukko 13.

Sisä- ja ulkoliikuntapaikat Joensuussa

Sisäliikuntapaikkoja (mm. uimahallit, jäähallit, liikuntasalit, urheiluhallit jne.)	71 kpl
Kentät ja ulkoliikunta-alueet (mm. pallokentät, luistinradat, koulunpihat ja monitoimialueet jne.)	376 kpl
Reitit ja ladut (mm. luontopolut, retkeilyreitit, kuntoradat jne.)	585 km
Uimarannat sekä ulkoilu- ja tulipaikat (mm. melontareitit, ulkoilualueet)	107 kpl
Pyöräily- ja jalankulkuväylät	352 km

Taulukko 14. Lähde: Joensuun liikkumis- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelma 2026–2035

Taulukossa mainitut liikuntamahdollisuudet sijaitsevat laajasti eri puolella Joensuuta. Kenttiä ja ulkoliikunta-alueita on kaikkein tasaisemmin Joensuun eri alueilla. Kyseisistä liikuntamahdollisuuksista hieman yli puolet (n. 55 %) sijaitsee keskusta-alueella ja hieman alle puolet pitäjissä (Eno, Hammaslahti,

Kiihtelysvaara ja Tuupovaara). Tässä tarkastelussa ei ole huomioitu päiväkotien ja leikkipaikkojen sijaintia. Sisäliikuntapaikat keskittyvät enemmän keskusta-alueelle (n. 70 %). Vastaavasti esimerkiksi luontopolkuja ja retkeilyreittejä on jonkin verran enemmän pitäjissä (60 %). Sen sijaan uimarantojen ja tulipaikkojen kohdalla ero on varsin merkittävä pitäjien eduksi. Lähes 80 % kyseisistä kohteista sijaitsee Joensuun pitäjissä.

Lähde: Joensuun liikkumis- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelma 2026–2035.

Ikäryhmien erityistoiveet

18–64-vuotiaiden toiveet jakautuvat laajasti. Aikuisväestö on Joensuussa liikuntapaikkojen aktiivisin ja monipuolisin käyttäjäkunta. He toivovat sekä omatoimisen liikunnan että perheliikunnan mahdollisuuksia. Myös työikäisten hyvinvointi ja saavutettavuus korostuvat.

- Uusi uimahalli on ylivoimaisesti toivotuin kehityskohde: nykyiset hallit ovat ruuhkaisia ja vanhentuneita
- Matalan kynnyksen liikuntapaikat: ulkokuntosalit, kuntoportaat, frisbeegolfradat, valaistut lenkkipolut
- Seuratoiminnan tukeminen: tilavuokrien kohtuullistaminen, harrastamisen kustannusten alentaminen
- Lähiliikuntapaikkojen tasapuolinen kehittäminen myös kaupungin reuna-alueille ja pitäjiin
- Pyöräily- ja jalankulkuväylien turvallisuus, kunnossapito ja laatu

Yli 64-vuotiaille tärkeätä ovat saavutettavuus, turvallisuus ja ohjattu toiminta. He korostavat terveysliikuntaa, turvallisuutta ja saavutettavuutta. He toivovat erityisesti matalan kynnyksen ja ohjattua toimintaa, joka tukee hyvinvointia ja sosiaalista osallisuutta.

- Esteettömyys: paremmat kulkureitit, esteettömät sisäänpääsy, turvalliset ulkoliikuntapaikat
- Ohjatut liikuntaryhmät ja seniorikortit uimahalleihin ja kuntosaleihin
- Lähiliikuntapaikat: erityisesti ulkokuntosalit ja kävelyreitit lähellä kotia
- Uimahallien saavutettavuus, mm. yhteiskuljetuksia liikuntapaikoille toivotaan
- Valaistus ja kunnossapito talvella (esim. liukkauden esto, latujen huolto)

Lähde: Joensuun liikkumis- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelma 2026–2035.

Taulukko 15.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	7 740 000	0	7 740 000	7 985 237	245 237
Toimintakulut	-36 672 600	213 750	-36 458 850	-36 883 546	-424 696
Toimintakate	-28 932 600	213 750	-28 718 850	-28 898 309	-179 459

5.4 Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta aloitti toimintansa uutena toimielimenä kesäkuussa 2025. Samassa yhteydessä lakkautettiin osallisuus- ja vetovoimalautakunta. Osa osallisuus- ja vetovoimalautakunnan tehtävistä siirtyi hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan vastuualueelle. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan vastuualueelle siirrettiin lisäksi tehtäviä

kasvatus- ja koulutuslautakunnasta sekä kulttuuri- ja liikuntalautakunnasta. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan vastuualueeseen kuuluvat kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien sekä asukaslähtöisyyden edistäminen. Lautakunnan tehtävänä on vastata kaupungin palvelupisteistä ja kohtaamispaikoista, järjestöavustusten linjauksista, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta, kuntalaisten hyvinvoinnin raportoinnista ja hyvinvointikertomuksen valmistelusta, sekä maaseutuhallinnon viranomaispalvelujen yhteistyön järjestämisestä. Lautakunta toimii ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavana toimielimenä.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisia tavoitteita on asetettu yhteensä **7 kappaletta** vuodelle 2025.

● Toteutui

● Toteutui osittain

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Toteuma	TP	Tarla arvio
Kaupungin tilojen käyttömahdollisuuksia järjestöjen käyttöön on pilotoitu.	Pilotointi on tehty ja sen toimivuutta on arvioitu.	Tilapilotin kohteet viety Tilava-tilavaruusvustolle ja varausjärjestelmä otettu käyttöön. Tilat järjestöjen käytettävissä.	toteutui	toteutui

Tarkastuslautakunta pitää asiaa hyvänä, mutta huomauttaa että tilojen varauskäyttömahdollisuuksista tulee tiedottaa laajasti tietoisuuden lisäämiseksi.

Talousarvion toteutuminen

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	55 100	0	55 100	92 660	37 560
Toimintakulut	-2 033 600	-161 750	-2 195 350	-1 873 073	322 277
Toimintakate	-1 978 500	-161 750	-2 140 250	-1 780 413	359 837

Kysely pitäjäpalvelupisteistä

Tutkimus	Vastaaja-määrä	Päämittarit	Yleisarvosana
Kysely pitäjäpalvelupisteistä	99	Miten asiointisi sujui	3,9

Taulukko 16. Huom. yllä olevaan taulukkoon nostettu tarkastuslautakunnan nosto kyselystä. Asteikko 1-5.

5.5 Kaupunkiympäristön toimiala

Toimialan keskeisiä tehtäviä on huolehtia kaupungin toimitila-, maa- ja infraomaisuudesta, vastata tilojen ja kaupunkiympäristön käytettävyydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä sekä edistää kaupungin kehittämistä. Toimiala tuottaa myös kaupungin sisäisiä kiinteistöpalveluita, katujen-, puistojen- ja

metsienhoitopalveluita sekä joukkoliikenne- ja rakentamispalveluita ja vastaa rakentamislain, alueidenkäyttölain ja ympäristönsuojelulain perusteella kunnalle kuuluvista lupa- ja valvontatehtävistä sekä jätelain mukaisista kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä. Joensuun Vesi -liikelaitos kuuluu toimialaan, mutta liikelaitoksen tilinpäätösasiat on esitetty erillisenä.

Kaupunkirakennelautakunta

Kaupunkirakennepalveluista ja tilakeskuksesta vastaava toimielin on kaupunkirakennelautakunta. Kaupunkirakennelautakunnan vastuualueeseen kuuluvat maaomaisuus, kiinteistönmuodostus, kiinteistörekisterinpito, yhdyskuntasuunnittelu, yhdyskuntatekniikka ja tilakeskus toimitilainvestointeja lukuun ottamatta. Lautakunta huolehtii

vastuualueensa lainsäädännön mukaan kaupungille kuuluvista tehtävistä. Lautakunnan tehtävänä on vastata vastuualueensa palveluista ja palvelujen yhteensovittamisesta.

Lautakunnan alainen seudullinen joukkoliikennejaosto vastaa joukkoliikennelain tarkoittaman toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueella.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisia tavoitteita on asetettu yhteensä **27 kappaletta** vuodelle 2025.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Toteuma	TP	Tarla arvio
Katujen korjausvelka ei kasva	Hankkeet on ohjelmoitu investointiohjelmassa ja talousarviossa varattu riittävä rahoitustaso peruskorjaukseen.	Katuja saneerattiin investointiohjelman mukaisesti. Liikennealueiden peruskorjausinvestointeihin käytettiin yhteensä 7,4 M €.	toteutui	toteutui osittain
Kaupunki jatkaa vuorovaikutteisen suunnittelun parantamista	Uusia menetelmiä on kokeiltu kaupungin tiedotuksen avustamana	Uusia menetelmiä ei otettu käyttöön mutta kohteiden suunnittelussa kuullaan kaupunkilaisia.	toteutui osittain	ei toteutunut

Tarkastuslautakunta kysyy, mikä on investointisumma, jolla korjausvelka saadaan pienennettyä.

Vuorovaikutteisen suunnittelun tavoitetta ei asetetuilla mittareilla voida mitata ja näin ollen tavoitteen toteutumista ei voida arvioida. Tarkastuslautakunta kehottaa kiinnittämään huomiota tavoitteiden ja mittareiden asetantaan.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkiympäristön toimiala: hallinto- ja talous, yhdyskuntasuunnittelu, maaomaisuus ja yhdyskuntatekniikka tulosalueet yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	31 866 500	0	31 866 500	32 709 892	843 393
Toimintakulut	-35 442 500	0	-35 442 500	-36 483 446	-1 040 946
Toimintakate	-3 576 000	0	-3 576 000	-3 773 554	-197 554

Valtuustoon nähden sitovaa on edellä lueteltujen tulosalueiden toimintakatteiden summa pois lukien tilakeskus (taseyksikkö), jonka tilikauden tulos on sitovuustasona valtuuston nähden.

Tutkimus/kyselyt	Vastaajamäärä	Päämittarit	Yleisarvosana
Linnunlahden venesataman käyttökokemuskysely	170	Oletko tyytyväinen tämänhetkisiin palveluihin?	kyllä 48,8 % en 51,2 %
Ulkovalaistuksen palautekysely	201	Tyytyväisyys asuinalueesi katujen ulkovalaistukseen	3,7
JOJO asiakastyytyväisyystutkimus	kevät 1002 syksy 1123	Asiakastyytyväisyys	4,38 4,10

Taulukko 17. Huom. yllä olevaan taulukkoon nostettu tarkastuslautakunnan nostoja kyselyistä. Asteikko 1–5.

Tarkastuslautakunta

- huomauttaa, että joukkoliikenteen kustannukset tulee jakaa kuntien kesken aiheuttamisperiaatteella ja käyttötaloussuunnitelma tulisi tehdä seudullisessa joukkoliikennejaostossa talousarvion mukaisesti
- edellyttää seudullisen joukkoliikenteen järjestämisen tarkoituksenmukaisuutta ja, että kustannusvaikuttavuudesta tehdään selvitys, ettei vuoden 2025 kaltaista 30 prosentin ylitystä tapahdu

Tilakeskus

Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä. Tilakeskuksen tehtävänä on hankkia kaupunkikonsernille tarkoituksenmukaiset toimitilat sekä järjestää niiden tarvitsemia kiinteistöpalveluita. Tilakeskus vastaa kaupungin omistaman toimitilaomaisuuden kunnossapidosta, arvon säilymisestä ja tuottavuudesta. Tilakeskus vastaa toimialansa palvelujen tehokkaasta ja taloudellisesta järjestämisestä

lähtökohtana asiakkaiden tarpeet ja omistajaetu. Tilakeskuksen talonrakennusinvestoinneissa pyritään kokonaisvastuullisiin ratkaisuihin, joilla kaupungin palvelutoiminnalle varmistetaan turvalliset ja elinkaarikustannuksiltaan edulliset toimitilat. Tilakeskuksen toimitilainvestointien osalta vastaava luottamustoihin on kaupunginhallituksen konsernijaosto.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	61 486 586	0	61 486 586	61 481 197	-5 389
Toimintakulut	-35 872 586	0	-35 872 586	-33 061 808	2 810 778
Toimintakate	25 614 000	0	25 614 000	28 419 389	2 805 389

Kaupunkirakennelautakunta yhteensä

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	93 353 086	0	93 353 086	94 191 089	838 003
Toimintakulut	-71 315 086	0	-71 315 086	-69 545 254	1 769 832
Toimintakate	22 038 000	0	22 038 000	24 645 835	2 607 835

Joensuun Vesi -liikelaitos

Joensuun Veden tehtävänä on huolehtia vesihuoltolain mukaisesti kaupungin vesihuollosta, joka sisältää vedentuotannon ja johtamisen talousvetenä käytettäväksi sekä jäteveden johtamisen ja puhdistuksen.

Hulevesien viemäroinnistä on huolehtinut peruskaupunki 1.1.2025 lukien.

Laitos toimittaa sopimusperusteisesti muille vesihuoltolaitoksille vettä ja vastaanottaa vastaavasti

jätevesiä. Laitos tuottaa jossain määrin myös toimialaansa liittyviä muita palveluja.

Joensuun Veden liikevaihto oli 18,35 milj. euroa ja liikeylijäämä 3,26 milj. euroa. Tilikauden ylijäämäksi ennen satunnaisia eriä ja varauksia muodostui 2,33 milj. euroa. Kaupungin laitokselle asettama 2,2 milj. euron tulostavoite ylittyi noin 0,13 milj. eurolla.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisia tavoitteita on asetettu yhteensä **8 kappaletta** vuodelle 2025.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Toteuma	TP	Tarla arvio
Hinnat pidetään kilpailukykyisinä muihin vastaaviin laitoksiin nähden.	Valtakunnallisen vertailuhintalaskelman perusteella hinnat ovat valtakunnan keskitasoa ja verrokkikaupunkeja alhaisemmat.	Tehtiin vertailu valtakunnalliseen vertailuhintalaskelmaan ja sen perusteella hinnat ovat valtakunnan keskitasoa ja verrokkikaupunkeja alhaisemmat.	toteutui	toteutui

Tarkastuslautakunta kysyy, onko Joensuun Veden vertailu yhdenmukainen valtakunnalliseen vertailuun nähden. Onko hinnanmuodostamisen eri hinnankomponentit yhteismitallistettu vertailukelpoisella tavalla?

Tarkastuslautakunta suosittaa, että Joensuun Vedelle asetetaan toiminnalliseksi tavoitteeksi korjausvelan vähentäminen.

Joensuun Vesi asiakastyytyväisyys

Näissä olemme onnistuneet	Kehityskohteitamme ovat
Vesi on hajutonta ja hyvämakuista (4,7)	Hinnoittelu ja sen perusteet ovat ymmärrettäviä (3,7)
Vesi on kirkasta (4,7)	Vesihuollon vika- ja häiriötilanteet otetaan hoitoon nopeasti ja hoidetaan sujuvasti (3,9) *
Viemärointi katualueella on hajutonta (4,4)	Jätevedenpuhdistamo on hajuton (3,9)

*) Kysytty vain jos alueella ollut vesikatkoja vuoden sisällä

Taulukko 18. Huom. yllä olevaan taulukkoon nostettu tarkastuslautakunnan nostoja kyselyistä. Asteikko 1–5. Lähde: Inno-link asiakastyytyväisyystutkimus.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnitettävän huomiota maailmalla vallitsevaan veden puutteeseen, joka enenevässä määrin aiheuttaa sotia, selkkauksia ja kriisejä. Puhdas vesi on täällä itsestäänselvyys, mutta se on myös merkittävä luonnonvara, josta on pidettävä vastuullisesti huolta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- turvallisuusnäkökulmat toiminnassa ja eri osa-alueiden suojaamisessa on otettu huomioon toimintaympäristön vaatimalla tavalla
- käyttövesiputkistojen uusimista tehdään suunnitelmallisesti, mutta riittämättömällä investointitasolla käyttöiän päässä oleviin putkistoihin
- korjausvelan vähentäminen ja hillitseminen vaatii lautakunnan näkemyksen mukaan korjausinvestointien kaksinkertaistamista. Ennakoivat huoltotoimet ja korjausinvestoinnit ovat taloudellisempi ratkaisu kuin hajonneiden putkivaurioiden korjaaminen
- pohjavesivarannot ovat hyvät ja riittävät, uusia alueita kartoitetaan

6 Kaupungin henkilöstöohjelman ja henkilöstön tilan arviointi

Tarkastuslautakunta on käyttänyt vuosien 2023–2025 henkilöstöraporttia, työtyytyväisyyskyselyn tuloksia ja henkilöstöön liittyviä lautakunnassa esillä olleita selontekoja kaupungin henkilöstön tilan ja henkilöstöohjelman tavoitteiden arviointia varten.

Kaupungin henkilöstömäärä kasvoi työllisyysalueen toiminnan alkamisen myötä. Vuonna 2025 kertyi henkilöstötyövuosia 2 325. Henkilöstökulut nousivat 8,7 prosenttia, ilman työllisyysaluetta henkilöstökulujen nousu olisi ollut 7,9 prosenttia.

Henkilöstökulujen selitty suuremmalta osin työllisyysalueen henkilöstömäärien lisäyksillä ja sopimuskorotuksilla. Henkilöstökulujen maltillista kasvua selittää edelleen kohtuullisella tasolla olevat sairauspoissaolot, jolloin sijaistarpeet ovat pysyneet alhaisempina. Sairauspoissaolot pysyivät edelleen matalalla tasolla, keskimäärin 8,9 päivässä henkilötyövuotta kohti.

Keskeiset henkilöstötunnusluvut	2023	2024	2025
Vakinaisten ja määräaikaisten henkilön lukumäärä	2609	2528	2656
Henkilötyövuosien lukumäärä	2298	2226	2325
Vakinaisia %	70,4	72,3	75,5
Määräaikaisia %	29,6	27,7	24,5
Naisten osuus henkilöstöstä %	71,9	72,4	72,7
Miesten osuus henkilöstöstä %	28,1	27,6	27,3
Keski-ikä (koko henkilöstö)	45,2	45,4	45,5
Lähtövaihtuvuus %	9	7,1	4,3
Vanhuuseläkkeelle lkm	55	35	41
Kaikki eläkelajit lkm	68	48	54
Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä	62,5	63,1	61,9
Koulutuspäivien lukumäärä/henkilöstö	1,6	1,4	2,3
Sairauspoissaolopäivät tehtyä henkilövuotta kohden	12,3	8,9	8,9
Työtaturmien ja työmatkataturmien määrä	94	104	156
Työterveyshuollon kustannukset	1 051 000	1 257 000	1 452 000
Henkilöstökulut	115 900 000	118 600 000	124 800 000

Taulukko 19.

Henkilöstön hyvinvointi

Kaupungin työntekijöille suoritetaan vuosittain työtyytyväisyyskysely, jonka tarkoituksena on käsitellä aihealueittain työtyytyväisyyteen vaikuttavia tekijöitä.

	2025	Muutos edelliseen vuoteen	2024
Huolehdin itse työkunnostani	3,6	-	3,6
Voin käyttää työssäni tietojani ja taitojani monipuolisesti	3,5	-	3,5
Olen tyytyväinen työterveyshuollon palveluihin	3,5	-	3,5
Työpaikallamme ei esiinny henkistä väkivaltaa tai kiusaamista	3,4	-	3,4
Osaamiseni vastaa työni vaatimuksia	3,5	+0,1	3,4
Olen innostunut työstäni	3,4	-	3,4
Olen selvillä työpaikkamme tavoitteista	3,4	-	3,4
Toimintamme noudattaa työpaikkamme arvoja	3,4	-	3,4
Minulla on tarvittavat työvälineet	3,4	-	3,4
Suosittelisin nykyistä työnantajaani tuttavilleni	3,3	-	3,3
Työpaikallamme on hyvä yhdessä tekemisen asenne	3,3	+0,1	3,2
Minulla on asianmukaiset työtilat	3,2	-	3,2
Työpaikkamme johtamistapa on hyvä	3,2	-	3,2
Koen, että työtäni arvostetaan	3,2	-	3,2
Työpaikallamme pystytään käsittelemään ja ratkaisemaan ristiriitatilanteet	3,1	-	3,1
Suunnittelemme ja kehitämme yhdessä työtämme	3,1	-	3,1
Saan sopivasti palautetta ja kannustusta	3,1	+0,1	3,0
Asioiden käsittely on työpaikallamme avointa	3,0		3,0
Tiedonkulku työpaikallamme on hoidettu hyvin	3,0	+0,1	2,9
Voin vaikuttaa työtehtäviini ja työmäärääni	2,9	+0,1	2,8
Keskiarvo	3,3		3,2

Taulukko 20. Asteikko 1–4.

Avoimet työpaikat	2024 hakijoita	2024 tehtäviä	2025 hakijoita	2025 tehtäviä
Ulkoiset	3831	266	6049	267
Sisäiset	154	89	206	101
Kesätyöntekijät	794	183	974	171

Taulukko 21.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- työtyytyväisyystulosten positiivinen jatkumo nähdään hyvänä kehityksenä, kiitoksena henkilöstöltä ja molemminpuolisena arvostuksena työnantajien ja työntekijöiden välillä
- työtyytyväisyyskyselyn tekeminen vuosittain nähdään myös hyvänä palautekeinona ja vaikuttamismahdollisuutena omaan työhön sekä toiminnan kehittämisen keinona
- kaupungin henkilöstöjohtamisen käytössä olevista työkaluista, ehdotuksista ja konkreettisista keinoista työurien vahvempaan tukemiseen muodostuu myönteinen kehityssuunta ja toimiva toimintatapa. Kaikkien esihenkilöiden tulisi kuitenkin osallistua yhtenäisesti näihin koulutuksiin
- vaikka työtapaturmien ja työmatkatapaturmien määrä on noussut, on erittäin myönteistä, että sairauspoissaolot ovat tästä huolimatta pysyneet ennallaan. Tämä osoittaa, että työyhteisössä on onnistuttu tekemään asioita oikein
- työntekijöiden vaihtuvuus on alhainen
- tiedolla johtamisen järjestelmä tulisi ottaa yhtenäisesti käyttöön
- henkilöstöön kohdistuneet lisääntyneet fyysiset konfliktitilanteet varhaiskasvatus- ja koulutuspuolella tulee saada hallintaan
- vakinaisten määrää tulisi edelleen kasvattaa
- vakinaisiin työpaikkoihin on ollut runsaasti hakijoita ja on saatu paljon laadukkaita hakemuksia
- henkilöstön osallistuminen koulutuksiin on lisääntynyt aikaisempiin vuosiin verrattuna
- kaupungin palveluksesta eläkkeelle jäädään aikaisemmin kuin edellisinä vuosina
- työterveyshuollon kustannukset ovat nousseet merkittävästi

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota:

Kaupungissa on saatu aikaan myönteinen kehityskierre, jossa modernien johtamisteorioiden mukaan voidaan saavuttaa jopa 30–50 prosentin parannus tuloksellisuudessa. Samanaikaisesti sairauspoissaolot vähenevät sekä työssä jaksaminen ja viihtyminen paranevat. Tätä myönteistä kehitystä on tärkeää vaalia. Keskeisiä työnantajan toimia tässä kokonaisuudessa ovat valmentavan johtajuuden käyttöönotto ja systemaattinen vaaliminen, osaamisen johtaminen sekä työntekijöiden voimauttaminen. Olennaista on antaa työntekijöille enemmän valtaa ja vastuuta sekä ottaa heidät mukaan työn kehittämiseen oman työnsä asiantuntijoina. Lisäksi kokonaisuuteen kuuluu työhyvinvoinnista ja työterveydestä huolehtiminen, työntekijöiden yksilöllisten olosuhteiden huomioon ottaminen, avoimuus työnantajan nykytilasta ja tulevaisuuden näkymistä sekä henkilöstön kouluttaminen. Tärkeää on myös ennakoiva lähestymistapa mahdollisiin työyhteisön sisäisiin tai ulkoisiin kriisitilanteisiin.

Työntekijät tuovat esiin merkittäviä kehittämisideoita, joiden avulla työtä voidaan tehdä paremmin, laadukkaammin ja tehokkaammin sekä aiempaa vähäisemmillä resursseilla. Samalla sairauspoissaolot vähenevät, kun tapaturmien määrä laskee ja työssä jaksaminen paranee. Epävarmuuden väheneminen vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta ja yhdessä tekemistä, mikä puolestaan vähentää osaoptimointia.

7 Muita arviointeja toiminnasta ja taloudesta

Tarkastuslautakunnan kuultava on toimikauden aikana ollut eri tahoja tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman mukaisesti. Tässä luvussa on esitetty tarkastuslautakunnan arviot saaduista selvityksistä.

Selvitys kaupungin ilmastoasioista ja asetettujen tavoitteiden toteutumisen tilanne

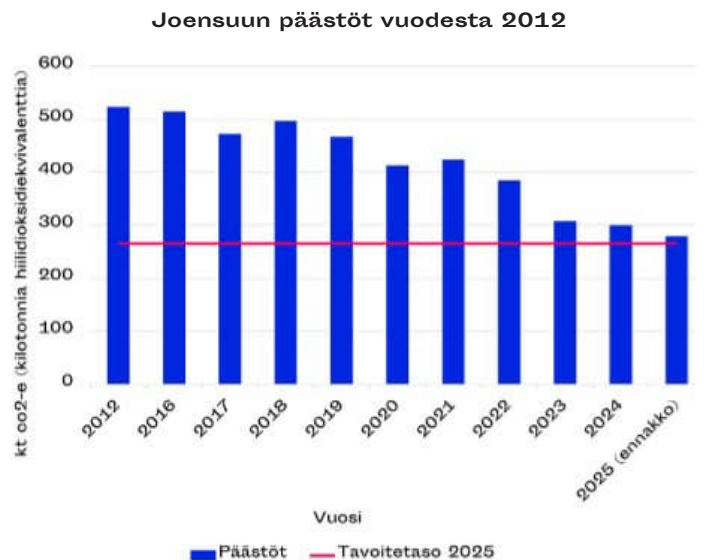
Joensuun tavoite oli olla hiilineutraali vuonna 2025. Tavoitteeseen oli tarkoitus päästä vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä kaikki alueen toimijat huomioiden vähintään 60 % vuodesta 2007 vuoteen 2025 mennessä. Lisäksi kaupunki on sitoutunut vähentämään päästöjään 80 % vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2007 tasoon.

Päästövähennystavoitteen saavuttaminen vuonna 2025 näyttää epätodennäköiseltä, sillä liikennesektorin päästöt eivät vähentyneet riittävällä tahdilla.

Päästöjen vähentäminen on pääasiallinen keino, jolla kaupunki tavoitteli hiilineutraaliutta vuoteen 2025 mennessä. Hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen on kuitenkin laskennallisesti vielä mahdollista, mikäli hiilinielut korvaavat puuttuvat päästövähennykset vuonna 2025. Ilmastotyön toimenpiteet on kirjattu ilmasto-ohjelmaan. Ilmasto-ohjelma vuosille 2022–2025 on hyväksytty vuonna 2022.

Ilmastobudjetti yhdistää kaupungin ilmastotyön talousarviomenettelyyn ja raportointiin tilinpäätöksen yhteydessä. Ilmastobudjetoinnissa talousarviossa olevat ilmastotoimenpiteet ja -tavoitteet kootaan yhteen. Tavoitteena on tuoda näkyväksi kaupungin toimenpiteitä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja ilmastomuutokseen sopeutumiseksi ja seurata toimenpiteiden riittävyttä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Lähde: Talousarvio 2025

Ilmastokoordinaattori Tuuli Hyppänen antoi selvityksen asiasta.

Taulukot 22 ja 23.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- yhtenä kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteenä oli vuonna 2025 yli kaksinkertaistaa puun myynti aiempiin vuosiin verrattuna, mikä ei toteutunut. Vuoden 2025 jälkeen palataan Joensuun metsänhoidon linjausten mukaisiin puunmyyntimääriin.
- hakkuiden myötä kaupungin omistamat metsät muuttuivat vuosina 2024 ja 2025 hetkellisesti päästölähteiksi. Normaalitylanteessa kaupungin omistamat metsäalueet ovat hiilinieluja eli ne sitovat itseensä enemmän hiiltä, kuin vapauttavat sitä ilmakehään esim. hakkuiden seurauksena. Kaupungin hiilineutraaliustavoitteen osalta mitataan kuitenkin kaikkien kaupungin alueella olevien metsien muodostamaa hiilinielua, ja kaupungin omistaman metsäomaisuuden määrä kaikesta Joensuun alueella olevasta metsästä on vain 4 %. Tästä syystä koko kaupungin alueen hiilinielut pysyvät edelleen vahvana nieluna (500 kilotonnia CO₂e) ainakin vuonna 2024, huolimatta normaalia suuremmista hakkuista. Vuoden 2025 hiilinielulaskelmat saadaan käyttöön keväällä 2027.
Lähde: ilmastokoordinaattori
- se seuraa kunnan hiilineutraaliustavoitteen mahdollista uutta määritelmää, jonka jälkeen tarkastellaan sen vaikutuksia kaupungin ilmastotavoitteisiin.
- tietojärjestelmien päästöt tulisi olla jatkossa tarkkailussa. Tekoäly vaatii paljon tallennetilaa ja laskentakapasiteettia, mikä vaatii paljon energiaa, josta syntyy enemmän päästöjä.
- hankinnoissa tulisi huomioida ilmastovaikutukset ja kaavoituksessa viherkerroin.

Joensuun strategiat 'Helppo hengittää' ja 'Hyvä kasvaa Joensuussa'

Visio

Olemme vuonna 2030 Suomen kymmenen suurimman kaupungin joukossa.

Investoimme elinvoimaan ja asukkaiden hyvinvointiin.

Kehitämme yliopistokaupunkiamme kansainvälisesti houkuttelevaksi.

Luomme uutta työtä yhdessä yritysten kanssa.

Rakennamme toimillamme ilmaston ja luonnon kannalta kestävästä kaupunkia.

J • ENSUU

Joensuun strategia 2025–2029

Joensuun valtuustokauden strategia 2025–2029 "Hyvä kasvaa Joensuussa" hyväksyttiin valtuustossa 29.9.2025. Strategia on valmisteltu kuntalaisia, henkilöstöä ja sidosryhmiä osallistaen. Koska strategia hyväksyttiin vuoden lopulla 2025, tässä arviointikertomuksessa ei siitä johdettuja tavoitteita ole vielä erikseen arvioitu, vaan niiden arviointi tapahtuu vuoden 2026 kertomuksessa.

"Hyvä kasvaa Joensuussa" on luonteeltaan konsernistrategia, joka osoittaa suunnan ja tavoitteet kaikelle kaupungin toiminnalle. Toimeenpano ja yksityiskohtaisempi suunnittelu toteutuu vuosittain talousarvion yhteydessä. Lisäksi laaditaan lakisääteiset ohjelmat strategian toteuttamiseksi.

Joensuun strategia sisältää vision, arvot, erottautumistekijät ja brändin kiteytyksen. Lisäksi strategia sisältää toimintaa ohjaavat periaatteet sekä vaikuttavuustavoitteet. Vaikuttavuustavoitteet on koottu viiden painopisteen alle. Jokaiselle vaikuttavuustavoitteelle on määritelty tavoitelinjaukset ja avainmittarit vuoden 2029 tavoiteloineen. Lisäksi strategiassa on määritelty investointeja ohjaavat periaatteet sekä valtuustokauden investointikehitys.

Joensuun strateginen tavoite on nousta Suomen kymmenen suurimman kaupungin joukkoon.

- Joensuu investoi elinvoimaan ja asukkaiden hyvinvointiin.
- Kehitämme yliopistokaupunkiamme kansainvälisesti houkuttelevaksi.
- Rakennamme toimillamme ilmaston ja luonnon kannalta kestävästä kaupunkia.

Meillä elämä on helppoa. Arki sujuu ja pidämme huolta luonnosta ja toisistamme. Jokainen on hyväksytty omana itsenään. Kun on helppo hengittää, on hyvä kasvaa.

SWOT-analyysi Joensuun strategiat 'Helppo hengittää' ja 'Hyvä kasvaa Joensuussa'

Vahvuudet <ul style="list-style-type: none">• Joensuun strategia perustuu vahvoihin viesteihin 'Helppo hengittää' ja 'Hyvä kasvaa Joensuussa', ja ne korostavat hyvinvointia ja luonnon läheisyyttä.• Joensuu tunnetaan opiskelijakaupunkina, jossa korostuvat metsien biotalous ja fotonikan huippuosaaminen, jotka vahvistavat kilpailukykyä.• Kulttuurilla ja urheilulla on vahva rooli kaupungin elämässä, mikä lisää yhteisöllisyyttä ja vetovoimaa.• Vihreä siirtymä ja hiilineutraaliustavoitteet tukevat kestävä kehitystä ja avaavat uusia rahoitusmahdollisuuksia.	Heikkoudet <ul style="list-style-type: none">• Strategia on altis lainarahoituksen muutoksille, mikä voi aiheuttaa epävarmuutta hankkeiden toteutuksessa.• Rakentamisen hidastuminen ja huono työllisyystilanne uhkaavat asukasmäärän kasvua ja kaupungin vetovoimaa.• Investointien ja palvelujen tasapainottaminen on kriittistä talouden kestävyysvarmistamiseksi.
Mahdollisuudet <ul style="list-style-type: none">• Joensuun tavoite on kasvattaa asukasluku 80 000:een vuoteen 2025 mennessä, mikä vahvistaisi kaupungin asemaa Suomessa.• Business Joensuun palvelut tukevat yritysten kasvua ja vientimarkkinoiden avaamista.• Joensuun kulttuuri- ja tapahtumatoiminta lisää kaupungin vetovoimaa matkailijoiden ja uusien asukkaiden keskuudessa.• EU:n ja kansalliset ohjelmat tukevat kestävä kehitystä ja investointeja vihreän siirtymän hankkeisiin.	Uhat <ul style="list-style-type: none">• Kilpailu kuntien välillä vaikeuttaa investointien ja työpaikkojen houkuttelua Joensuuhun.• Suhdanvaihtelut ja globaalit kriisit voivat vaikuttaa kaupungin talouteen ja hankkeisiin.• Puutteelliset liikenneyhteydet heikentävät ja kantaverkon rakentamisaikataulu hidastavat elinkeinoelämän kehitystä.• Valtion valtionosuuksien rahoitusmuutokset ovat uhka kuntataloudelle.

Taulukko 24.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- Joensuun kaupungin strategia vuosille 2025–2029 on kunnianhimoinen ja monilta osin tavoittelemisen arvoinen. Se painottaa kasvua, vetovoimaa, laadukkaita palveluja, kulttuuria ja elinvoimaa – asioita, joita harva kaupunkilainen vastustaa. Strategian keskeinen ongelma ei ole sen tavoitteissa, vaan siinä, miten realistisesti ne voidaan toteuttaa kaupungin taloudellinen kantokyky huomioon ottaen.
- Joensuu ei voi rahoittaa kaikkia tunnistettuja tarpeita samanaikaisesti ilman, että lainakanta kasvaa ja käyttötalous joutuu jatkuvan sopeutuksen kohteeksi.
- strategia on vuoden 2025 aikana otettu käyttöön kaupungin johtamisessa ja se on toiminut talousarvion sekä toiminnan suunnittelun yleisenä ohjaavana asiakirjana ja antanut suunnan kehittämislle. Strategian painopisteet ja tavoitteet ovat olleet johdon tiedossa ja ne on huomioitu toimialojen suunnittelussa vaihtelevasti. Strategian ohjausvaikutus käytännön toimintaan ja päätöksentekoon on havaittavissa aikaisintaan vuonna 2026.

Tilannekatsaus Harrastamisen Suomen malli

Harrastamisen Suomen mallissa päätavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen. Tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Harrastamisen Suomen mallin toiminta on suunnattu 1.–9.-luokkalaisille lapsille ja nuorille. Suomen mallissa yhdistyvät lasten ja nuorten

kuuleminen harrastustoiveista, olemassa olevien hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen koordinoiminen sekä koulun ja harrastustoimijoiden yhteistyö. Aluehallintovirasto tukee toimintaa avustuksella.

Lähde: Harrastamisen malli Joensuussa, kaupungin nettisivut.

Vastaava nuoriso-ohjaaja Tiia Turunen antoi selvityksen asiasta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- lautakunnan mukaan jatkuvuus on turvattava, koska harrastamattomuus vaikuttaa lapsen ja nuoren kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tekijöihin heikentävästi.
- Harrastamisen Suomen mallin merkitys korostuu. Lukuvuonna 2025–2026 ilmoittautuneista 514 (40 %) kertoo Harrastamisen Suomen mallin ryhmän olevan osallistujan ainut ohjattu harrastus

Tarkastuslautakunta näkee positiivisena, että

- Harrastamisen Suomen malli toteutuu hyvin ja isosti Joensuussa.
- HSM-toiminta tukee Lapsiystävällinen kunta -työn tavoitteita vahvistamalla erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien lasten osallisuutta.

Kaupunginjohtajan ja tarkastuslautakunnan yhteiskeskustelutilaisuus

Kaupunginjohtaja Jere Penttilä antoi tilannekatsauksen mm. elinkeinotoiminnasta, uuden valtuustokauden strategiasta, kaupungin tulevaisuuden näkymistä, markkinoinnista ja kehittämisestä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- palveluinfrastruktuuriin ja elinvoimaan investoidaan valtuustokaudella 2026–2029 noin 200 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa 50 miljoonaa euroa vuodessa. Investointien myötä kasvaneiden kulujen rahoittamiseksi tarvitaan tulevina vuosina ylijäämäistä taloutta.
- työvoimakoulutukset tulisi suunnata aloille, joissa on parhaat työllistymismahdollisuudet.
- matkailun kasvua ei ole vielä kokonaan hyödynnetty.
- kaupunginjohtajalla on positiivinen kuva kaupungin tulevaisuudesta, ja tavoitteet ovat korkealla. ”Vetovoima ja pitovoima sekä kasvu saavutetaan investointien kautta.”

Tilannekatsaus pitäjäpalveluiden ja vanhusneuvoston toiminnasta

Pitäjien palveluita kootaan tarkoituksenmukaisessa aikataulussa saman katon alle ja niitä kehitetään kohti pitäjäpalvelupisteitä. Pitäjäpalvelupisteet sisältävät ainakin asiakas- ja tukipalveluita sekä kirjastopalveluita. Osassa pitäjiä nuorisopalvelut voidaan

keskittää saman katon alle. Konseptia kehitetään edelleen vastaamaan eri pitäjien palvelutarpeita. Lähde: Talousarvio 2025.

Osallisuus- ja hyvinvointipäällikkö Heini Lehikoinen antoi tilannekatsauksen pitäjäpalveluiden digitalisoinnista, alueellisen tasa-arvon toteutumisesta sekä vanhusneuvoston toiminnasta ja Joensuun ikäystävällisyydestä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- kirjasto palveluineen on pitäjien toiminnan sydän
- kolmannen sektorin toiminta palveluiden tuottajina on hyödynnettävä
- palvelut tulee turvata pitäjissä, jotta palveluihin ollaan tyytyväisiä jatkossa
- digitaalisia palveluita on kehitettävä edelleen helppokäyttöisemmiksi ja kaikkien saavutettaviksi
- tavoiteaikataulun lisäksi palveluiden keskittämisen tulee tapahtua tarkoituksenmukaisesti

Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajien ja tarkastuslautakunnan yhteistapaaminen

Yhteistapaamisessa keskusteltiin mm. seuraavista aihealueista: investointien määrä ja niiden rahoitus seuraavan neljän vuoden aikana, sopeuttamistoi-
menpiteiden tilanne ja niiden vaikutus kasvuun ja elinvoimaan, työllistämisen parantaminen, kaupungin tyhjästä ja myytävistä tiloista sekä pientalotonttien kysynnästä.

Yhteistapaamiseen osallistuivat kv pj. Helena Hulmi, kv 1. vpj. Timo Elo, kh pj. Seppo Eskelinen, kh 1. vpj. Anni Järvinen ja kh 2. vpj. Sari Huovinen.

Tarkastuslautakunta tuo yleisiä omia näkemyksiä teemoihin liittyen ja toteaa, että

- ammatillisten koulutuspaikkojen täyttymiseen alueellisesti on panostettava riittävässä määrin
- ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauskokeilu luo mahdollisuuden, että koulutus vastaa entistä paremmin alueen työelämän ja väestön muuttuviin tarpeisiin
- 200 M€ investointisuunnitelman täysimääräinen toteuttaminen taloudellisesti kestäväällä tavalla edellyttää tulevaisuudessa tapahtuvaa merkittävää verotulojen kasvua
- jatkossa kouluverkko- ja muut kysymykset tulee käsitellä laajoina kokonaisuuksina ennakoiden, millä vähennetään osaoptimointia
- jatkossa valtuuston valittavaksi päätöstilanteessa tulee valmistella useampia relevantteja vaihtoehtoja kuin yksi, jolloin parannetaan demokratian toteutumista, nopeutetaan ja sujuvoitetaan päätöksentekoprosessia, ja vähennetään ristiriitojen kärjistymistä

Tilannekatsaus työsuojelusta ja työhyvinvoinnista

Työsuojeluvaltuutettu Pauli Raappana antoi selvityksen erityisesti koulujen työsuojelun tilasta ja työhyvinvoinnista.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- kouluissa henkilöstöön kohdistuviin häiriötapauksiin tulee suhtautua vakavasti ja jatkaa ennaltaehkäisevien toimenpiteiden jalkauttamista ja edelleen kehittämistä, joilla voi olla vaikutusta henkilöstön poissaolojen määrään. Häiriötapausten vuoksi henkilöstön työaika voi ohjautua epäolennaisiin työtehtäviin. Kuitenkin asioita on tehty myös oikein ja menty näiden suhteen eteenpäin
- on kiinnitettävä huomiota siihen, millainen on työntekijöiden ohjaus ja tuki hankalien tilanteiden selvittämisessä

Tilannekatsaus tietojohdamisesta ja digitalisaatiosta

Taluspäällikkö Matti Karttunen antoi selvityksen asiasta.

Tarkastuslautakunta tuo yleisiä omia näkemyksiä teemaan liittyen ja toteaa, että

- tulee tunnistaa riskit, jotka liittyvät amerikkalaisten teknologiajättien järjestelmien käyttämiseen (mm. Joensuun tietovarantojen perustana oleva Microsoftin Power Bi -alusta), kuten poliittiset riskit ja sääntelyriskit, joista olennaisina: mitä tapahtuu tietojärjestelmien käyttömahdollisuuksille suuressa EU:n-USA:n välisessä kriisissä, kuka omistaa datan ja mihin alustan omistaja voi dataa käyttää sopimusten mukaan ja myös niistä huolimatta
- tekoälyn tuottamaan materiaaliin ei tule luottaa sokeasti, sillä tekoäly rakenteensa vuoksi voi ”hallusinoida”, eli tehdä aineistoon perustumattomia tulkintoja, tuottaa puppua ja myös ylikorostaa keskimääräisiä ilmiöitä ihmisiä tarkastellessa, mikä lisää mm. vähemmistöihin kohdistuvia vinoumia
- kriittistä dataa ei saa analysoida / jalostaa tekoälyjärjestelmillä, jotka eivät ole omia ja jotka eivät ole omassa konesalissa tekoälyn muodostamien tietoturvariskien vuoksi
- luottamushenkilöorganisaation käyttöön on saatava monipuolisempia tietotyökaluja kaupungin dataan – ideaalitulanteessa poliittisten päätösten vaikutukset olisi mahdollista arvioida etukäteen ennen päätöksen tekemistä, mikä tehostaisi tulevaisuusviisasta päätöksentekoa
- riskien välttämisen kannalta on hyvä, että Joensuu ei ole tekoälykehityksen eturintamassa, mutta ollaan menossa mukana

Vierailu Hammaslahden koululla

Hammaslahden koulu sijaitsee Hammaslahdessa. Oppilaita koulussa on 127. Koulussa on perinteisten 1.–6. luokkien lisäksi neljä pienryhmää.

Koulutus- ja nuorisajohtaja Aatu Mustonen, palvelupäällikkö Katja Pussinen ja rehtori Jenni Kervinen antoivat

katsauksen mm. seuraavista aihe-alueista: lasten ja nuorten hyvinvoinnin tilanne, koulukiusaamisen tilanne, perhekeskeisyyden toteutuminen, perheille suunnatut ennaltaehkäisevät palvelut, oppimisen uudistuksen jalkauttaminen ja pienten lukioiden valtion apu.

Tarkastuslautakunta yleisesti toteaa, että

- henkilökunnan osallistaminen budjetointiin ja tilojen suunnitteluun näkyy toimivina, viihtyisinä ja muunnettavina tiloina, tämä toimintatapa tulee ottaa käyttöön laajemmin muissa kaupungin rakennushankkeissa
- tilat mahdollistavat tiimimallimaisen opettamisen, josta on saatu Hammaslahden koulussa hyviä kokemuksia
- henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen ovat parantuneet uusiin tiloihin muuton myötä
- hyvinvointiohjaajat ovat todistetusti yksi tuloksellisimmista keinoista koulukiusaamisen ehkäisemiseen. Aiemmin hyvinvointiohjaajia oli 14, mutta nykyään 8 hankerahoituksen päättyttyä. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan jokaisella koululla tulee olla hyvinvointiohjaaja
- koulupsykologipalvelu vaihtelee eri puolella kaupunkia ja odotusaika palveluun on kohtuuttoman pitkä
- koulukiusaamisen ja sen ennaltaehkäisyyn tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota. Kiusaamisessa tulee olla nollatoleranssi
- oppimisen tuen uudistukseen kaupungin tekemä oma satsaus on positiivinen asia

Kaupungin johtoryhmän yhteistapaaminen

Kaupungin johtoryhmä antoi selvityksen mm. kaupungin taloudesta ja elinvoiman ylläpitämisestä sekä työllisyyden hoitamisen edistämiseksi.

Tarkastuslautakunta tuo yleisiä omia näkemyksiä teemoihin liittyen ja toteaa, että

- yrittäjyyden tulee olla aito vaihtoehto siihen soveltuville henkilöille. Täten yrittäjyyden aloittamista tulisi entisestään tukea ja etsiä tähän mahdollisia uusia keinoja ja soveliaita tukitoimintoja.
- työkyvyttömiä työllisten määrään sekä määrän kehittymiseen ja seurantaan tulisi entisestään kiinnittää huomiota. Eri eläkelaitokset hylkäävät lääkäreiden työeläkelausuntoja, mikä on kansallisesti kestänyt. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan vuoden 2026 lausunnon mukaan työnhakijaksi ilmoittautuu aiempaa enemmän henkilöitä, joilla on merkittäviä työ- ja toimintakyvyn puutteita. Nämä henkilöt tarvitsevat ensisijaisesti sosiaali- ja terveyspalveluita, joiden järjestämisestä vastaavat hyvinvointialueet.
- lentoyhteydet maakuntaan tulisi olla riittävät ja toimivat elinkeinoelämän turvaamiseksi ja kaupungin elinvoiman säilyttämiseksi.

Tilannekatsaus tilakeskuksen toiminnasta

Tilakeskuksen tehtävänä on hankkia kaupunkikonsernille tarkoituksenmukaiset toimitilat ja niihin käyttäjien tarvitsemat kiinteistö- ja muut tilapalvelut sekä huolehtia toimitilojen hoidosta ja kunnossapidosta.

Tilakeskus vastaa kaupungin omistaman tilaomaisuuden ylläpidosta, arvon säilymisestä, tuottavuudesta, monikäyttöisyydestä ja tehokkaasta käytöstä.

Tilakeskuksen johtaja Joni Sorjonen antoi selvityksen asiasta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- ennaltaehkäiseviin korjaaviin toimenpiteisiin rakennusten suhteen on ryhdytty mm. luopumalla ylimääräisistä kiinteistöistä
- tilakeskus tarvitsee tilakohtaisen kirjanpidon, jossa myös lainat korkoineen ovat kiinteistökohtaisesti
- moni investointikohde on tehty alle budjetoidun
- henkilöstön työhyvinvointi, esihenkilöiden työn tukeminen ja sairauspoissaolot ovat kehittyneet hyvään suuntaan
- Joensuun kaupunki käynnisti keväällä 2025 tilapilotin, jossa kokeiltiin kaupungin tilojen maksutonta yhteiskäyttöä järjestöjen kanssa. Tarkastuslautakunta suosittaa järjestötoimijoita hyödyntämään maksuttomia tiloja. Tilapilotissa on mukana kohteita eri puolilta Joensuuta, joita yleishyödylliset yhdistykset voivat varata arki-iltaisain tai tilojen aukioloaikoina maksutta käyttöönsä silloin, kun toteutettava toiminta on osallistujille maksutonta ja suunnattu joensuulaisille

Tilannekatsaus riskienhallinnasta, turvallisuudesta ja varautumisesta

Strategiajohtaja Sami Laakkonen antoi selvityksen asiasta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- kaupungin varautumisen taso on hyvällä perustasolla.
- erityisen myönteistä on viranomaisyhteistyö: kaupungilla on käytössään eri viranomaisten kanssa yhteistyössä laaditut, toimivat varautumissuunnitelmat
- suunnitelmia ei ainoastaan ylläpidetä paperilla, vaan niitä kehitetään ja testataan aktiivisesti säännöllisten harjoitusten avulla. Lautakunta pitää ennakointia ja harjoittelua kriittisenä osana kaupungin turvallisuuskulttuuria

Tarkastuslautakunnan suositukset ja huomiot jatkotoimenpiteiksi

Vaikka perusvalmius on kunnossa, lautakunta nostaa esiin tarpeen arvioida uudelleen strategisia linjauksia suojautumisen osalta:

- tulevissa rakennushankkeissa ja kaupunkisuunnittelussa on varmistettava väestönsuojapaikkojen riittävyys. Uudisrakentamisen yhteydessä on huolehdittava, että suojakapasiteetti vastaa kasvavan asukasluvun tarpeita.
- tarkastuslautakunta pitää aiheellisena nostaa keskusteluun aiemman poliittisen linjauksen muuttaminen. Nykyinen linjaus, jonka mukaan väestönsuojapaikkoja ei välttämättä mitoiteta koko väestölle, vaatii kriittistä tarkastelua muuttuneessa turvallisuusympäristössä.
- tarkastuslautakunta pitää varautumisen ja ennakkoinnin nykyistä suuntaa oikeana. Turvallisuuden varmistaminen edellyttää kuitenkin pitkän aikavälin investointeja fyysiseen infrastruktuuriin (kuten väestönsuojaihin) sekä rohkeutta päivittää poliittisia linjauksia vastaamaan nykyajan vaatimustasoa muuttuvassa ympäristössä.

7.1 Muita tehtyjä asiakastyytyväisyys-tutkimuksia

Lisäksi kaupungilla tehty mm. muita kyselyjä seuraavasti:

- Eskarifestarit 2025
- Kuntalaiskysely Joensuun kulttuuripalveluista 2025
- Kansalaisopiston asiakastyytyväisyyskysely 2025
- Asiakaspalautekysely kirjaston palveluista, kevät ja syys 2025
- Lasten ja nuorten osallisuuskysely 2025, tutkimus lasten ja nuorten osallisuuden nykytilasta
- Kaupunginorkesterin kävijätutkimus
- Konservatorion kysely, työpaikkakysely oppilaitosyhteistyö
- Konservatorion työpaikkaohjaajakysely
- Konservatorio opiskelijapalaute – ammatillisen tutkintokoulutuksen aloittaneet 2024–2025
- Konservatorion opiskelijapalauteet – ammatillisen tutkinnon suorittaneet 2024–2025
- Konservatorion kysely huoltajille 2025
- Konservatorion asiakaskysely 2025, musiikkiopisto

Tarkastuslautakunta kysyy, että

- ovatko kuntalaisille tai valitulle kohde-ryhmälle tehtävät kyselyt aina helposti tavoitettavissa ja saavutettavissa
- mikä on kyselyiden vaikuttavuus

7.2 Joensuun kaupungin strategiset kärkihankkeet 2025

Joensuun strategian 2025–2029 mukaan Joensuu hyödyntää monipuolisesti hankerahoitusmahdollisuuksia kaupungin kehittämisessä. Ulkopuolisen rahoituksen avulla turvataan kestävä kuntataloutta sekä pyritään ketterään ja kokeilevaan kehittämiseen. Kaupunginhallituksen alaisella yleishallinnon tuosalueella on varattu noin 400 000 euroa vuosittain erilaisiin strategisiin kärkihankkeisiin.

Strateginen kärkihanke on kehittämishanke, jonka kaupungin johtoryhmä arvioi erityisen tärkeäksi strategian toteuttamisen kannalta ja jolla pyritään synnyttämään jotain uutta. Strategiset kärkihankkeet voivat olla useamman toimialan yhteishankkeita tai yhden toimialan hanke, joka on kaupungin strategian kannalta merkittävä. Strateginen kärkihanke voi olla myös monen eri toimijan yhteinen hanke.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- kaupungin erilaiset kehittämishankkeet tukevat kaupungin strategian toteuttamista
- kehittämishankkeilla on merkittävä vaikutus kaupungin toiminnan ja toimintojen kehittämisessä ja kaupungin tehtävien suorittamisessa
- kaupungin omarahoitusosuus on merkittävän pienen suhteessa hankkeista saataviin hyötyihin. Hankkeilla on myönteinen vaikutus alueen työllisyyteen
- toimivien ja vaikuttavien hankkeiden toiminta tulee saada vakiinnutettua jatkuvuuden turvaamiseksi

Tarkastuslautakunta kysyy,

- millä tavoin hankkeiden vaikuttavuusarviointia hyödynnetään kaupungin toiminnan kehittämisessä.

Sivulla 62 taulukkoon 25 on koottu kaupungin kehittämishankemäärärahaa saaneet hankkeet, joita toteutettiin vuoden 2025 aikana.

Hankkeen nimi	Budjetti (tuen osuus €)	Kesto	Toteuttajat	Tavoitteet
Ilmastokaupunki Joensuu 2025	352 261 €, josta EAKR-tuki 264 196 (75 %)	1.2.2023–31.8.2025	Joensuun kaupunki	Yritysten hiilineutraaliustyön tukeminen, vähähiilisten tuotteiden ja palveluiden kehittäminen, Joensuun ilmastopositivisen vision laatiminen.
Innokaupunki Joensuu 2	Joensuu: 195 259 €, josta EAKR-tuki 117 155 € (60 %)	1.6.2024–31.5.2025	Business Joensuu, Joensuun kaupunki, UEF, Karelia-AMK, Luke	Fotoniikan ja metsäbiotalouden tunnettuuden lisääminen, yritysten tutkimusperusteisen innovaation tukeminen, Joensuun profiilin vahvistaminen yritysystävällisenä kaupunkina.
Innokaupunki Joensuu 3	Joensuu: 218 452 €, josta EAKR-tuki 131 071 € (60%)	1.6.2025–31.6.2026	Joensuun kaupunki, Business Joensuu, UEF, Karelia-AMK, Luke	Kaupungin metsien hyödyntäminen TKI-ympäristönä, fotoniikan ja metsän innovaatioiden huomioiminen julkisissa hankinnoissa, tietoisuuden lisääminen joensuulaisesta metsä- ja fotoniikkaosaamisesta.
Mehtimäen hyvinvoinnin ja liikunnan testausasema	Joensuu: 192 070 €, josta JTF-tuki 153 656 € (80 %)	1.10.2023–31.12.2025	Joensuun kaupunki, ISLO, Karelia-AMK, UEF	Oppimis- ja tutkimusympäristön rakentaminen Joensuun Areenalle, testaus- ja mittauspalveluiden kehittäminen, uusien palveluiden ja yrittäjyyden kehittäminen liikunnan ja hyvinvoinnin toimialoille.
Talent Hub Eastern Finland	Koko hanke: 6 294 354 €, josta ESR+ -tuki 5 035 483 € (80 %)	1.9.2023–31.8.2027	UEF, Riveria, Karelia-AMK, Savon ammatti-opisto, Savonia-AMK, Ylä-Savon ammattiopisto	Kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen tukeminen, työllistymistä vahvistavien palvelujen kehittäminen, toiminnallisten kokeilujen ja viestinnän toteuttaminen, kv-osajien yrittäjyyspolun kehittäminen.
Älykäs ja ilmastoviisas rakentaminen	377 751 €, josta EAKR-tuki 283 313 € (75 %)	1.1.2024–30.6.2026	Karelia-AMK	Tietoon pohjautuvan ilmastoviisaan rakentamisen edistäminen, päästöjen vähentäminen ja kiertotalouden edistäminen rakentamisessa, käytännön pilottien toteuttaminen rakennustyömailla ja purkukohteissa.
Toimintamallin kehittämisen suorien EU-rahoitusten hakemiseksi	57 357 €, josta AKKE-rahoitus 45 885 € (80 %)	1.8.2024–30.9.2025	Joensuun kaupunki	Joensuun hanketoimintamallin kehittämisen, osaamisen kasvattaminen ulkopuolisen rahoituksen hakemisessa, kaupungin kehitystarpeiden ja niihin soveltuvien rahoitusmahdollisuuksien kartoittaminen.
Logistiikan Vuoksi	Koko hanke: 168 560 €, josta AKKE-rahoitus 136 860, (80 %)	1.5.2023–28.2.2025	Joensuu, Lappeenranta, Kuopio, Savonlinna, Varkaus, UPM, Stora Enso, Metsä Group	Saimaan sisäisen liikenteen elinvoimaisuuden varmistaminen sekä tulevaisuudessa vaadittavan satamainfrastruktuurin ja palveluiden kehittäminen palvelemaan teollisuuden ja muiden kuljetuksia antavien yritysten tarpeita, Vuoksen vesistöalueen liikenneinfrastruktuurin sekä sisävesiliikenteen toimintaedellytysten edistäminen.
Opiskelijakaupunki Joensuu 1.0	59 920 €, josta Pohjois-Karjalan tulevaisuusrahoituksen tukea (70 %)	1.1.2025–31.7.2025	Joensuun kaupunki	Opiskelijalähtöisen kehittämismallin luominen, jossa opiskelijat voivat itse osallistua heitä koskevien haasteiden ratkaisemiseen ja kokeilla uusia palvelukonsepteja, joista voi syntyä uusia palveluita tai uutta liiketoimintaa. Joensuun profiilin vahvistaminen opiskelijakaupunkina.
Ekologinen kompensatio Joensuun seudun yleiskaavassa	199 914 €, josta EAKR-tukea 149 934 € (75 %)	1.8.2025–31.1.2027	Joensuun kaupunki	Kaavoituksesta ja maankäytöstä aiheutuvien luonto- ja ilmastovaikutusten vähentäminen, luonto- ja ilmastohaittojen kartoittaminen sekä niiden vähentämiseen soveltuvien keinojen selvittäminen, ekologisen kompensatation kustannuksien ja käyttöönoton edellytysten selvittäminen.

Taulukko 25.

7.3 Kaavoituksen kärkihankkeet

Kaavoituksella ohjataan Joensuun kasvua ja maankäyttöä. Sen avulla tavoitteellaan toimivaa, viihtyisää ja kestävästä kaupungin kehittymistä, jossa asuminen,

elinkeinot, liikkuminen ja luonto ovat tasapainossa. Tavoitteena on hiilineutraali, elinvoimainen ja turvallinen Joensuu, joka kasvaa suunnitelmallisesti ja kestävästi. Kaavoituksella luodaan edellytykset sujuvalle arjelle, monipuoliselle tonttitarjonnalle ja ympäristölle, jossa on helppo hengittää.

10 tärkeintä kaavatyötämme 2025

Kaavatyöt	Kaavan arvioitu valmistuminen	Toteutus	Kustannukset
Sote-keskus	2026	omana työnä	kaavaselvitykset konsultilta
Kontiosuon vetylaitos	2025	omana työnä	kaavaselvitykset pääosin tehty
Papinkangas	2026	omana työnä	kaavaselvitykset konsultilta
Mehtimäen urheilualue, yleissuunnitelma	2025	konsultti	viitesuunnitelmat
Rantapuistot	2026	omana työnä	viitesuunnitelmat, RHS
Reijolan koulu ja päiväkoti	2025	konsulttikaava	kaavaselvitykset pääosin tehty
Noljakan päiväkoti	2025	omana työnä	kaavaselvitykset pääosin tehty
Kanervalan	2026	omana työnä	rakennushistoriaselvitys (RHS)
Kotilahti	2026	omana työnä	luontoselvitys, RHS
Kirkkotarhantie	2025	omana työnä	kaavaselvitykset tehty

Taulukko 26.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

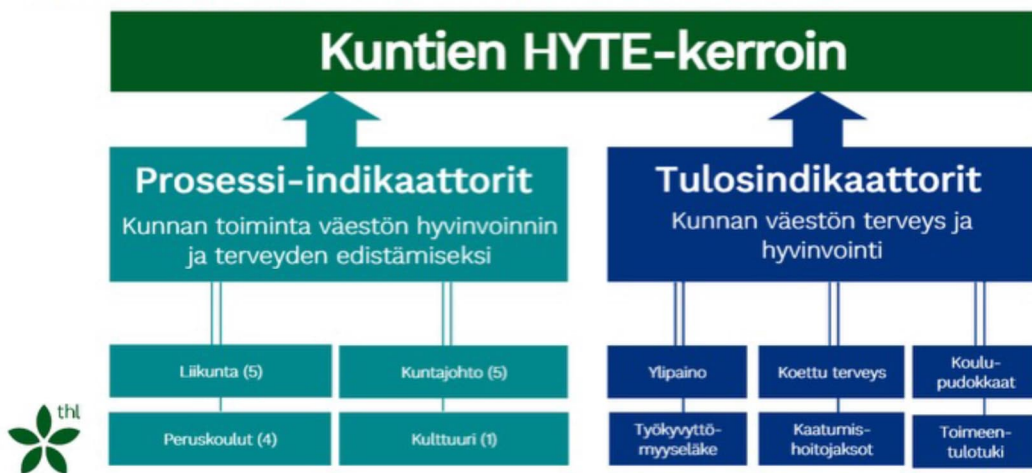
- kaavoitus on keskeinen väline kaupungin strategisessa kehittämisessä
- sen avulla vahvistetaan kaupungin elinvoimaa ja varmistetaan, että eri asuinalueet säilyvät tasapuolisesti vetovoimaisina ja hyvin toimivina
- ennakoiva kaavoitus on useamman miljoonan euron mahdollisuus tehdä samanaikaisesti toiminnallisia parannuksia ja merkittäviä säästöjä. Esimerkiksi vuonna 2014 päätettiin kaavoittaa Noljakan päiväkoti Sinkkolaan, missä ei ole laajennusmahdollisuuksia. Silloin kansalaistoimijat nostivat esiin vaihtoehdon Erkinpellon kentälle päiväkodin kaavoittamisesta mm. mahdollisten tulevien laajennustarpeiden vuoksi. Nyt tähän kohtaan ollaan kaavoittamassa uutta päiväkotia vastaamaan muuttuneeseen tarpeeseen ja palveluverkkoon, minkä tuloksena on kaksi päiväkotia parinsadan metrin päässä toisistaan. Toiminnallisesti tehokkainta, taloudellisinta ja ennakoivan päätöksenteon mukaista olisi alun perin ollut kaavoittaa 2014 päiväkotia nykyiselle paikalle

7.4 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön arviointi, HYTE-kerroin

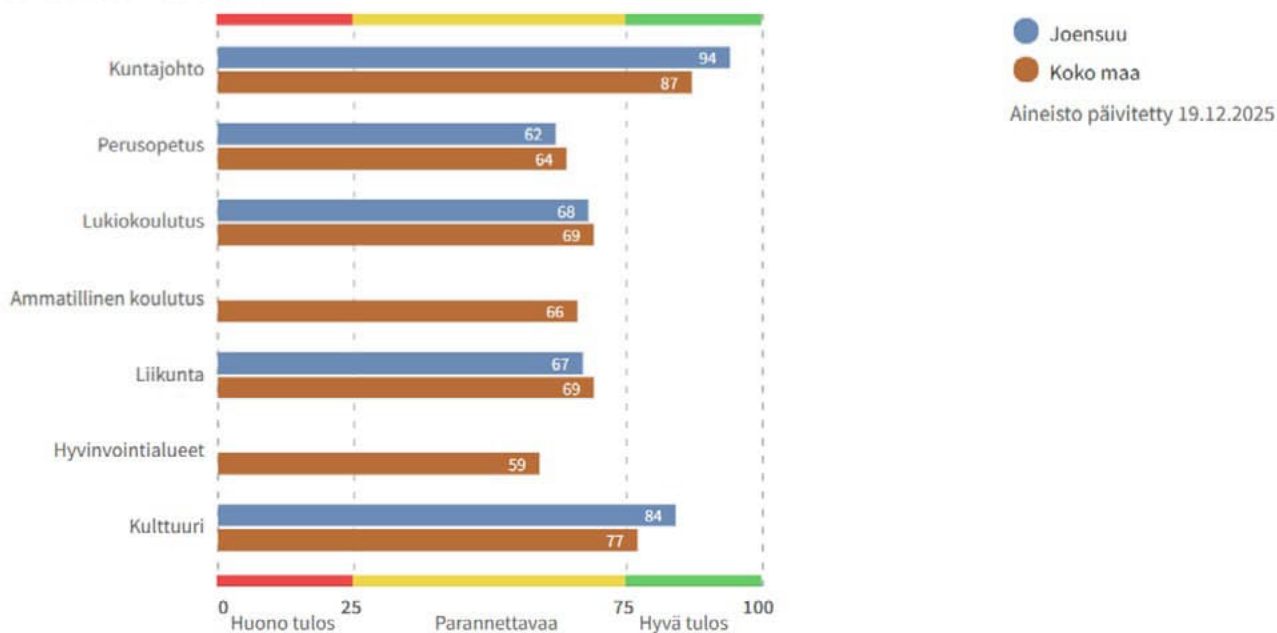
Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan muun muassa arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet kunnassa. Tällä perusteella tarkastuslautakunnan tulisi ottaa kantaa myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tilaan ja kunnan asettamien tavoitteiden toteutumiseen kunnassa.

HYTE-kertoimen, eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen, tarkoituksena on antaa peruste valtionrahoituksen määräytymiseksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvästä toiminnasta. HYTE-kerroin määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella, joita ovat toimintaa ja voimavaroja kuvaavat prosessi-indikaattorit sekä tuloksia kuvaavat tulosindikaattorit. Kertoimessa ja sitä myöten rahoituksessa otetaan huomioon kunnan toiminta väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä kunnan väestön terveyden ja hyvinvoinnin kehitys.

Kuntien HYTE-kerroin muodostuu kahdenlaisista indikaattoreista

Kaikki sektorit : 2025

Taulukko 27.

Pisteet	Joensuu	Koko maa
Kalkki sektorit	72	72
Kuntajohto	94	87
Perusopetus	62	64
Lukiokoulutus	68	69
Ammatillinen koulutus	..	66
Liikunta	67	69
Hyvinvointialueet	..	59
Kulttuuri	84	77

Taulukko 28.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- kokonaisuutena Joensuun kaupungin TEAviisarin tulokset vuodelta 2025 ovat hyvät
- kaupunki on onnistunut johtamisen ja kulttuurin osa-alueilla koko maan keskiarvoa paremmin ja muilla sektoreilla lähes keskiarvon mukaisesti
- tulokset osoittavat, että toimintatavat ja rakenteet ovat kaupungissa oikean suuntaiset

Tarkastuslautakunta kysyy,

- onko kaupunki tehnyt joensuulaisille kyselyä hyvinvointipalveluista ja palveluverkon toimivuudesta
- mitä kaupunki aikoo edunvalvojana tehdä hyvinvointialueen pitkien hoitojonojen saamiseksi säädyliselle tasolle

8 Konserniyhteisöjen toiminnan arviointi

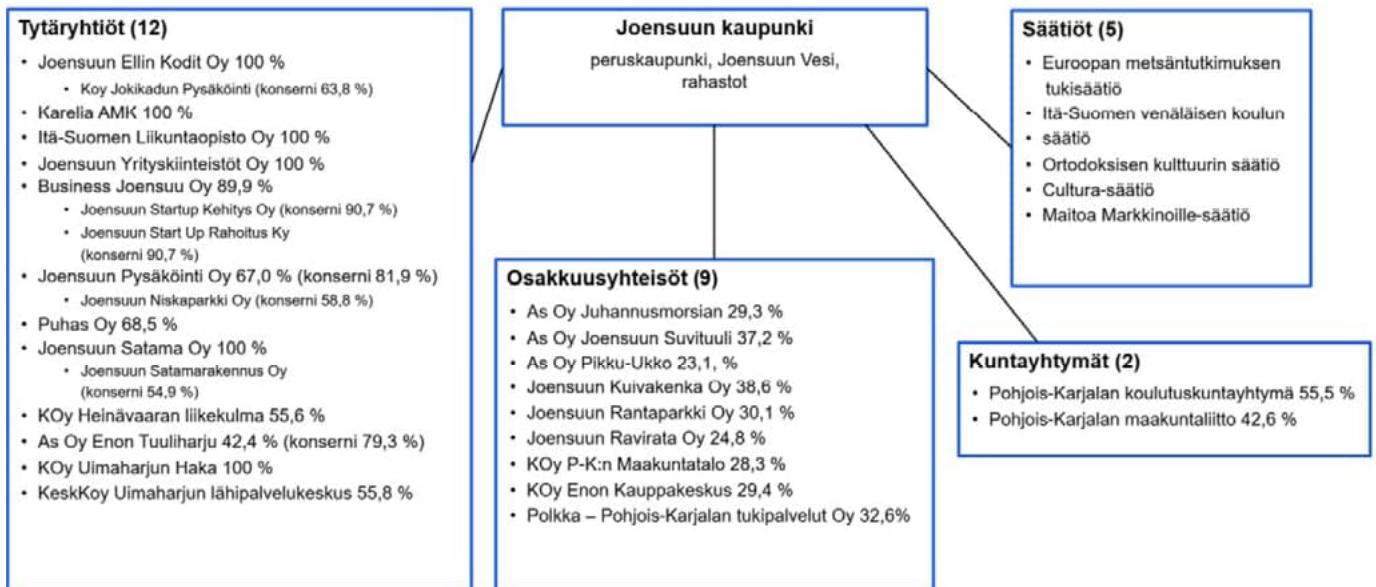
Kuntalain 48 § mukaan konsernijohto vastaa kunta-konsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

Joensuun kaupungin hallintosäännön mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto (1.6.2025 alkaen), aiemmin omistajaohjausjaosto (31.5.2025 saakka), kaupunginjohtaja ja kansliapäällikkö. Konserniohjauksen välineitä ovat omistajapolitiikka,

konserniohjeet, konsernistrategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat yhtiökohtaiset tavoitteet, omistajaohjaus sekä konsernivalvonta.

Joensuun kaupunkikonserniin kuului vuoden 2025 lopussa yhteensä 12 tytäryhtiötä, neljä tytäryhtiön tytärtä sekä yksi kommandiittiyhtiö, yhdeksän osakkuusyhtiötä ja kaksi kuntayhtymää.

JOENSUU KONSERNI 1.9.2025

Kaupunginhallituksen konsernijaoston ohjauksessa (29.9.2025 alkaen) ovat seuraavat tytäryhteisöt:

- Karelia Ammattikorkeakoulu Oy
- Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy
- Joensuun Ellin Kodit Oy
- Joensuun Pysäköinti Oy
- Puhas Oy
- Joensuun Yrityskiinteistöt Oy
- Business Joensuu Oy
- Joensuun Satama Oy

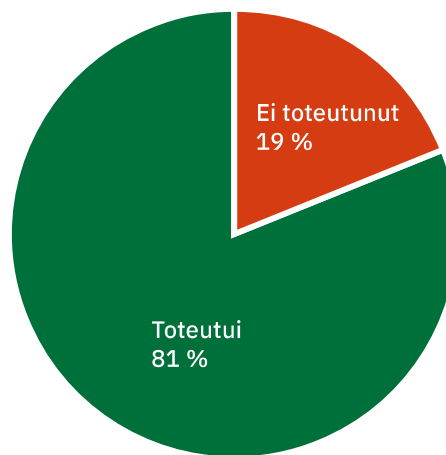
Lisäksi konsernijaosto antaa ohjeet kaupungin edustajille seuraavissa yhtiöissä, joissa kaupunki on omistajana:

- Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy
- Pohjois-Karjalan Sähkö Oy
- Meidän IT ja talous Oy
- Polkka – Pohjois-Karjalan Tukipalvelut Oy

Muut yhteisöt ovat hallintopalvelujen ohjauksessa.

Konserniyhteisöjen tavoitteiden toteutuminen

Seuraavassa kuviossa on esitetty yhtiöille talousarviossa 2025 asetettujen tavoitteiden toteutuminen tilinpäätöksessä raportoitujen toteumatietojen perusteella.

Konserniyhteisöjen strategisten ja taloudellisten tavoitteiden toteumat 2025

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy

Karelia-ammattikorkeakoulu on monialainen ammattikorkeakoulu, jonka lakisääteisiä tehtäviä ovat koulutus, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI-toiminta) sekä aluekehitystehtävä.

Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Valmistuneiden määrä <ul style="list-style-type: none">AMK, tavoitetaso 780YAMK, tavoitetaso 130	ei toteutunut Valmistuneiden määrä: <ul style="list-style-type: none">AMK 770YAMK 120 AMK-tutkintojen määrä on kuitenkin Karelian historian suurin. Myös määräajassa valmistuneiden osuus oli historian paras, 70,8 %
Alueen kehittämiseen suunnatun TKI-rahoituksen ulkoinen osuus, tavoitetaso 4,6 milj. euroa.	toteutui Projektien + TKI-investointien ulkoinen rahoitus yhteensä. TKI-ulkoinen rahoitus 4,7 milj. euroa
Tilikauden yli-/alijäämä, tavoitetaso 0,1 milj. euroa.	toteutui Tilikauden ylijäämä 2,3 milj. euroa Sijoitustuottojen osuus n. 0,5 milj. euroa
Tarkastuslautakunta toteaa , että ammattikorkeakoulun asetetut tavoitteet ovat korkeat, mutta valmistuneiden määrässä on lähes päästy tavoitteeseen ja historiallisen suuri määrä on valmistunut. Määräajassa valmistumiseen tulee kiinnittää huomiota ja pitää huolta henkilöstön työhyvinvoinnista. Tilikauden tulos on saatu aikaan tiukalla taloudenhoidolla.	

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy

Yhtiö järjestää kattavasti liikunta-alan koulutusta sekä tukee ja kehittää alueen liikuntaa, urheilua sekä niihin liittyviä palveluita yhteistyössä urheiluseurojen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosikertymä (sis. tutkinto- ja tutkinnonosatavoitteinen koulutus sekä muu ammatillinen koulutus), tavoitetaso 130	ei toteutunut 88 Taustalla ovat ammatillisen koulutuksen rahoitusperusteiden ja järjestämislupien muutokset. Tavoitetasoa on tarpeen tarkastella toimintaympäristön muutokset huomioiden.
Vapaan sivistystyön opiskelijapäivien määrä, tavoite 25 000 päivää	toteutui 26 150
Työpaketti on toteutettu ja tavoitteet saavutettu. (Työpaketti 2 - Joensuu Areenan mittaus- ja testausaseman sisällön rakentaminen Työpaketti 3 - Uuden liiketoiminnan alusta tulevaisuuden hyvinvointipalveluille)	toteutui Hanke toteutettu ja tavoitteet saavutettu.
Tilikauden yli-/alijäämä, tavoitetaso; 0,05 milj. euroa	toteutui Tilikauden ylijäämä 0,165 milj. euroa
Tarkastuslautakunta kysyy , kun vuonna 2024 opiskelijamäärän tavoitetaso oli 120 (toteuma 83) ja vuonna 2025 130, onko tavoitteenasetanta ollut realistinen. Kertovatko poikkeamat sisäisissä prosesseissa olevista ongelmista?	

Joensuun Ellin Kodit Oy

Joensuun Ellin Kodit Oy omistaa ja vuokraa hallinnoimiaan vuokra-asuntoja. Yhtiö tarjoaa asuntoja kuntalaisille kaikissa elämänvaiheissa.

Kotien vuokra-asunnot

Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Asuntojen saatavuus. Tavoitetaso; Yhtiö kykenee tarjoamaan alueelle työn vuoksi muuttavalle asunnon vähintään kuukauden kuluessa, mikäli hakija täyttää asukkaan valintakriteerit.	toteutui Tyhjiä asuntoja yli 600 kpl
Sulautumissuunnitelma on laadittu ja sulautumisesta päätetty yhtiökokouksessa keväällä 2025.	toteutui Sulautuminen toteutunut 1.9.
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Tavoitetaso; 0 euroa.	ei toteutunut yhdessä Ellin opiskelija-asuntojen kanssa -2.879.195 €
Suunnitelma vähentää korjausvelkaa ja nostaa kohteiden kuntoluokkaa. Suunnitelma on laadittu ja käynnistetty.	toteutui Valmistui marraskuussa

Ellin opiskelija-asunnot

Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tilojen käyttöaste. Tilojen käyttöaste on korkea ja asuntoverkko vastaa kysyntää.	ei toteutunut
Tavoitetasot: - soluasunnot 85 % - kaikki asunnot 95 %	toteutui 80,7 % 95,5 %
Sulautumissuunnitelma on laadittu ja sulautumisesta päätetty yhtiökokouksessa keväällä 2025.	toteutui Sulautuminen toteutunut 1.9.
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Tavoitetaso; 0 euroa.	ei toteutunut yhdessä Kotien vuokra-asuntojen kanssa -2.879.195 €
Suunnitelma on laadittu ja käynnistetty.	toteutui Valmistui marraskuussa

Vuokrattavia asuntoja Joensuun Kodeilla 4700 kappaletta, joista yli 600 on tyhjiillään. Vuokrausaste yhtiössä on 87 %, mikä markkinoidaan tavoitteessa toteutumisenä. Tyhjät 600 vuokra-asuntoa ovat katastrofi yhtiön taloudelle. Tarkastuslautakunta kysyy, onko yhtiöllä pitkän tähtäimen suunnitelmat olemassa talouden tasapainottamiseksi, ja jos niitä ei ole, niin olisiko syytä sellainen laatia?

Tarkastuslautakunta kysyy, voisiko yhteistyössä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kanssa hyödyntää Joensuun Ellin Kotien tyhjiä asuntoja asunnottomuuden ratkaisemisessa? Edelleen tarkastuslautakunta kysyy, millä tavoin on selvitetty Joensuun Kodit Oy:n asuntojen hyödyntämistä opiskelija-asunnoiksi?

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Ellin Kotien toiminnan tilannekatsaus

Toimitusjohtaja Jarmo Ojalainen antoi tilannekatsauksen yhtiön tavoitteista, toiminnasta ja taloudesta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- Joensuun Elli ja Joensuun Kodit yhdistyivät syksyllä 2025 Joensuun Ellin Kodit Oy:ksi, tavoitteena on selkeyttää kaupungin omistamien yhtiöiden rakennetta, vähentää päällekkäisiä toimintoja ja saavuttaa kustannussäästöjä.
- vuokra-asuntojen käyttöasteen laskuun ja sen parantamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota sekä tehdä toimenpiteitä vuokrausasteen nostamiseksi
- se on erittäin huolestunut yhtiön taloudellisesta tilanteesta

Tarkastuslautakunta kysyy,

- onko yhdistymisestä saavutettu kustannussäästöjä

Joensuun Pysäköinti Oy

Yhtiön toimialana on pysäköintipaikkojen ja pysäköintilaitoksien rakentaminen, omistaminen ja ylläpitäminen sekä pysäköintipaikkojen myyminen tai vuokraaminen.

Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Yhtiö laatii pysäköintitoiminnan kehittämissuunnitelman kaupungin linjausten mukaisesti ja käy aktiivista vuoropuhelua kaupungin sekä yritysten kanssa kaupunkikeskustan elinvoimaisuuden edistämiseksi. Suunnitelma on laadittu ja käynnistetty.	toteutui Suunnitelmaa laaditaan. Aktiivista vuoropuhelua käydään kaupungin sekä yritysten kanssa kaupunkikeskustan elinvoimaisuuden edistämiseksi.
Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso; 0,1 milj. euroa	toteutui 0,133 milj. euroa
Koska suunnitelman laatiminen kesken, tarkastuslautakunta kysyy, mikä on tulevan suunnitelman vaikuttavuus ja mitattavat tavoitteet.	

Puhas Oy

Yhtiö on viiden kunnan omistama jätehuollon palveluyhtiö.

Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Yhtiö laatii pidemmän aikavälin suunnitelman tulevien vuosien kehityssuunnista ja taloudellisista näkymistä.	toteutui Yhtiö seuraa aktiivisesti ja kokonaisvaltaisesti muuttuvaa toimintaympäristöä ja laatii ennakoiden tarvittavia talouden ja toiminnan suunnitelmia.
Osingonjako on mahdollista vuonna 2025.	toteutui Yhtiö on valmistellut osingonjaon mahdollistamisen mm. päivittämällä yhtiöjärjestyksen.
Kiinteistöliiton Indeksitalo-kustannusvertailu (€/m ² /kk). Tavoitetaso: sijoittua 21 suurimman kunnan/kaupungin (C21) jätehuollon kustannusten keskiarvoon. Keskiarvo jätehuollossa v. 2023: C21 0,21 €/m ² /kk, Puhas Oy 0,25 €/m ² /kk.	toteutui Päivitettyä palvelutasoa on sovellettu 1.1.2025 alkaen. Maksutasoa on saatu vuotta 2024 alemmaksi, mikä näkyy kustannusvertailussa: Puhas 9/2025: 0,24 e/m ² /kk (C21 0,22 e/m ² /kk). Yhtiö jatkaa toimenpiteitä, jotta maksutason myönteisiä muutoksia voidaan edelleen vahvistaa.
Tarkastuslautakunta kysyy , mikä on laadittujen ennakoivien suunnitelmien vaikuttavuus ja miten sitä mitataan.	
Tarkastuslautakunta kysyy , miten 20 prosentin poikkeama keskiarvosta määrällisessä tavoitteessa on sijoittumista keskiarvoon.	

Yrityskiinteistöt Oy

Yhtiön toimialana on ylläpitää tuotanto-, liike- ja palvelurakennuksia ja luovuttaa niitä edellä mainittujen palvelujen tuottamiseksi Joensuun alueella.

Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Yritysten tarpeisiin räätälöidyt toimitilat kilpailukykyiseen hintaan; Tavoitetaso vuokralle 6,95 €/m ²	toteutui Ostettu satamaterминаalissa sijaitseva halli. Halli on vuokrattu. Teollisuushallin peruskorjauksen rakennustyöt aloitettu Satamatie 1:ssä. Kuhasalontie 28/30:n osalta teollisuustilojen urakkakilpailutus toteutettu. Kuhasalontie 18 A:ssa jatkettu laajaa vuokrasopimusta 5 vuodella. Vuokrataso keskimäärin 6,97 €/m ² .
Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso; 0,02 milj. euroa	toteutui Budjetoitu tulos 0,2 milj. euroa. Toteuma n. 0,45 milj. euroa.
Tarkastuslautakunta toteaa , että asetetut tavoitteet ovat toteutuneet ja talous on toteutunut taloustavoitetta paremmin.	

Business Joensuu Oy

Yhtiö tuottaa kaupungille palveluita yritysten käynnistämiseen, kasvuun, kansainvälistymiseen, investointeihin ja sijoittumiseen alueelle.

Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Yhtiö on ostanut pienosakkaiden osakkeet oman pääoman varoilla.	toteutui Yhtiö on ostanut pienosakkaiden osakkeet lainarahoituksella.
Yhtiö on valmistellut osingonjaon mahdollistavan yhtiöjärjestyksen.	Tavoite on siirretty toteutettavaksi myöhemmin. (OMOHJ 16.12.2024 § 118).
Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso 0,5 milj. euroa. Yhtiön palvelut on tuotteistettu.	toteutui Tilikauden voitto: 1,1 milj. euroa. Yhtiön palvelut on tuotteistettu.
Yhtiö valmistautuu Joensuun kaupungin asteittain pienenevään elinkeino- ja yrityspalvelusopimuksen maksuosuuteen. Tavoitteena on sopimuksen mukaisen toiminnan järjestäminen kaupungille Tiedepuistosta saatavilla tuloilla. Suunnitelma on laadittu.	toteutui Neuvottelut asteittain pienenevästä maksuosuudesta on käynnistetty kaupungin kanssa ja sovittu toteutettavaksi seuraavasti: v.2025 -40 000 €, v.2026 -80 000 € ja v.2027 -80 000 €.
Tarkastuslautakunta toteaa , että Business Joensuu Oy on onnistunut tavoitteissaan hyvin. Yhtiö on onnistunut saavuttamaan positiivisen taloudellisen tuloksen.	
Business Joensuu Oy:lle on asetettu tavoitteita myös osiossa elinvoimapalvelut.	

Tilannekatsaus Business Joensuu Oy:n toiminnasta

Toimitusjohtaja Tomi Haring ja johtaja Ari Immonen antoivat tilannekatsauksen yhtiön tavoitteista, toiminnasta ja taloudesta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- yhtiö tekee ennakoivaa työtä alueen oppilaitosten ja työllisyysalueen kanssa huomioiden paikalliset työntekijätarpeet nyt ja jatkossa
- työtyytyväisyyskyselyn tekeminen neljä kertaa vuodessa on hyvä asia, ja työntekijät ovat olleet tyytyväisiä työhönsä tulosten perusteella

Tarkastuslautakunta toteaa yleisenä huomiona tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arvioimisesta ja on huolestunut

- Tiedepuiston matalasta vuokrausasteesta. Tarkastuslautakunta nostaa esille Tiedepuiston alkupe räisen tavoitteen olla businesspuolen vuokranantaja, kun taas nykytilanteessa suuri osa vuokralaisista kuuluu kaupunkikonserniin.
- Tarkastuslautakunta nostaa esille havainnon, että kaupungin tekemät linjaukset elinvoima- ja yrityspalveluiden tuottamisesta ilman kaupungin rahoitusta tarkoittavat sitä, että ne rahoitetaan Business Joensuun muulla toiminnalla, mikä puolestaan luo entisestään paineita nostaa vuokratasoa.

Tarkastuslautakunta kysyy,

- onko konsernin sisäisten vuokralaisten suuri määrä seuraus siitä, että tiloja ei liian korkeiden vuokrien vuoksi saada vuokrattua niille markkinoille, joille vuokraaminen oli alkuperäinen tarkoitus?

9 Toimintavuonna tarkastuslautakunnan kuultavana olleet

Aihe	Kuultava henkilö	Päivämäärä
Tilannekatsaus henkilöstön työhyvinvoinnista ja työterveys- huollon toiminnasta	Henkilöstöjohtaja Mari Pitkänen ja työhyvinvointipäällikkö Minna Piironen	10.9.2025
Tilannekatsaus uuden strategian valmistelun etenemisestä	Strategiajohtaja Sami Laakkonen	10.9.2025
Tilannekatsaus kaupungin ilmastoasioista	Ilmastokoordinaattori Tuuli Hyppänen	4.11.2025
Tilannekatsaus Harrastamisen Suomen malli	Vastaava nuorisotyöntekijä Tiia Turunen	2.12.2025
Tarkastuslautakunnan ja kaupunginjohtajan yhteiskeskustelutilaisuus	Kaupunginjohtaja Jere Penttilä	17.12.2025
Tilannekatsaus pitäjäpalveluiden ja vanhusneuvoston toiminnasta	Hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö Heini Lehikoinen	17.12.2025
Tarkastuslautakunnan ja kaupunginvaltuuston ja kaupungin- hallituksen puheenjohtajiston yhteistapaaminen	Kaupunginvaltuuston ja kaupungin- hallituksen puheenjohtajisto	13.1.2026
Tilannekatsaus työsuojelusta ja työhyvinvoinnista	Työsuojeluvaltuutettu Pauli Raappana	19.1.2026
Tilannekatsaus tiedolla johtaminen, digitalisaatio	Taluspäällikkö Matti Karttunen	19.1.2026
Tarkastuslautakunnan vierailu Hammaslahden koululla ja tilannekatsaus koulujen eri tukitoimista	Koulutus- ja nuorisajohtaja Aatu Mustonen, palvelupäällikkö Katja Pussinen, rehtori Jenni Kervinen	3.2.2026
Tarkastuslautakunnan ja kaupungin johtoryhmän tapaaminen	Kaupungin johtoryhmän läsnäolijat	9.2.2026
Tarkastuslautakunnan vierailu Joensuu Vesi- liikelaitokseen	Johtaja Juha Lemmetyinen	26.2.2026
Tilannekatsaus kaupungin käyttämättömistä tiloista	Tilakeskuksen johtaja Joni Sorjonen	10.3.2026
Tarkastuslautakunnan vierailu Tiedepuistoon ja tilannekat- saus Business Joensuu Oy:n toiminnasta	Toimitusjohtaja Tomi Haring Johtaja Ari Immonen	10.3.2026
Tilannekatsaus Joensuun Ellin Kotien Oy:n toiminnasta	Toimitusjohtaja Jarmo Ojalainen	10.3.2026
Kaupungin vuoden 2025 henkilöstökertomuksen esittely	Henkilöstöjohtaja Mari Pitkänen, työhyvinvointipäällikkö Minna Piironen	24.3.2026
Tilannekatsaus työllisyysalueen toiminnasta	Työllisyysaluejohtaja Riikka Vartiainen	24.3.2026
Kaupungin vuoden 2025 tilinpäätöksen esittely	Talusojohtaja Satu Huikuri, talous- päällikkö Tiina Eskelinen	31.3.2026
Tilannekatsaus riskienhallinnasta, turvallisuudesta ja varautumisesta	Strategiajohtaja Sami Laakkonen	31.3.2026
Tilanneselvitys joukkoliikenteestä	Kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen ja joukkoliikennelogistikko Niina Ihatsu	28.4.2026

Taulukko 29.

10 Vastinepyynnöt vuoden 2025 havainnoista

Toiminnan vaikuttavuuden seuranta

Tarkastuslautakunta seuraa vuosien 2025–2028 strategiasta johdettujen tavoitteiden toteutumia. Lautakunta haluaa jatkossa vuosittain selonteon tarkastuslautakunnan erikseen esille nostamista tavoitteiden toteutumattomuuksista ja niiden toimenpiteiden etenemisestä vuosien 2026–2028 aikana, jotka raportoidaan vuosittaisessa arviointikertomuksessa.

Tarkastuslautakunta pyytää antamaan vastineen koko arviointikertomuksen havaintoihin, lautakunnan toteamuksiin ja suosituksiin sekä erityisesti alla esitettyihin havaintoihin ja kysymyksiin.

Keskeiset arviointihavainnot ja kysymykset

Keskustan tyhjätkä liiketilat heikentävät kaupungin vetovoimaa

Tarkastuslautakunta kysyy, mitä toimia tullaan tekemään tyhjien tilojen vähentämiseksi kaupungin keskustassa.

Kaupungin omien tilojen käyttöaste

Tarkastuslautakunta pyytää selvitystä keinoista, joilla tyhjästä tiloista ja niiden aiheuttamista kustannuksista voidaan päästä eroon.

Koulukiusaamisessa pitää olla nollatoleranssi

Tarkastuslautakunta kehottaa olemaan kunniahimoisia, että kiusaamisessa on nollatoleranssi. Jokaisessa koulussa tulee olla hyvinvointiohjaaja eli hyväis.

Ennaltaehkäisevä lapsi- ja perhetyö

Tarkastuslautakunta suosittaa yhteistyötyön tiivistämistä Siun Soten kanssa ennaltaehkäisevässä lapsi- ja perhetyössä.

Kaupungin työllisyys

Tarkastuslautakunta kysyy, mitä konkreettisia toimia kaupunki aikoo tehdä työttömyysasteen merkittäväksi alentamiseksi.

Digitalisaatio

Tarkastuslautakunta kysyy, miten edistetään palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta henkilöille, jotka eivät digitaalisten palveluiden piirissä.

Kuntalaisten tyytyväisyys hyvinvointialueiden palveluihin

Tarkastuslautakunta kysyy, miten kaupunki on selvittänyt kaupunkilaisten tyytyväisyyttä hyvinvointipalveluihin ja palveluverkon toimivuutta.

Joensuun Ellin Kodit Oy:n huono talous

Tarkastuslautakunta kysyy, mitä konserniohjaus ja yhtiö aikovat tehdä ongelmien ratkaisemiseksi.

Seudullisen joukkoliikenteen järjestäminen

Tarkastuslautakunta kysyy, millä konkreettisilla toimilla kaupunki varmistaa, että seudullisen joukkoliikenteen kustannukset jaetaan kuntien kesken aiheuttamisperiaatteen mukaisesti? Kuinka huolehditaan, ettei vuoden 2025 kaltaista 30 prosentin käyttötalouden ylitystä tapahdu jatkossa. Tarkastuslautakunta edellyttää, että seudullisen joukkoliikenteen kustannusvaikuttavuudesta tehdään selvitys.

11 Vuoden 2024 arviointikertomuksessa esitettyjen havaintojen käsittely

Kaupunginhallitus on antanut toimialojen vastauksista kootun vastineen kaupunginvaltuustolle tiedoksi vuoden 2024 arviointikertomuksessa esitettyihin suosituksiin ja huomioihin sekä niihin tavoitteiden arviointeihin, joiden osalta tarkastuslautakunnan arvio tavoitteen toteutumisesta on poikennut tilinpäätöksessä esitetystä arvioista.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt saatua vastinetta. Vuoden 2024 arviointikertomuksen vastinetta koskevan tarkastelun tavoitteena on nostaa esiin keskeisiä

kehityskohteita ja huomioita, joihin tarkastuslautakunta toivoo edelleen kiinnitettävän huomiota.

Tarkastuslautakunta toivoo kaupunginhallituksen tuovan esille entistä selkeämpiä ja konkreettisia toimenpide-ehdotuksia tarkastuslautakunnan suosituksiin ja huomioihin tulevassa vastineessaan. Tarkastuslautakunnan pyrkimyksenä on edesauttaa rakentavaa keskustelua kaupungin kehittämiseksi.

Havainto	Tarkastuslautakunnan näkemys	Tarkastuslautakunnan johtopäätökset
Kaupunginhallitus/konsernipalvelut		
Työmarkkinatukilaskutus	Lautakunta on huolissaan Joensuun korkealla pysyvistä työttömyysasteesta ja matalasta työllisyysasteesta. Tämä tilanne on aiheuttanut kaupungille merkittäviä kustannuksia (9,6 milj. euroa vuodessa) ja on ollut pitkäkestoista sekä rakenteellista.	Lautakunta on huolissaan työmarkkinatuen laskutuksen suuruudesta sekä edellyttää toimenpiteitä laskun pienentämiseksi.
Työllisyyspalvelut	Työllisyyspalvelujen liikkumavara työllisyyden edistämisen palvelujen tuotannossa ja järjestämisessä sekä kehittämisessä määrärahojen vähentyessä.	Lautakunnan näkemyksen mukaan asiaa tulee jatkossa kiinnittää erityistä huomiota.
Työllistymisen kohtaanto-ongelma	Lautakunta on huolissaan Joensuun korkealla pysyvistä työttömyysasteesta ja matalasta työllisyysasteesta.	Lautakunta näkemyksen mukaan kohtaanto-ongelmaan tulee kiinnittää erityistä huomiota työttömien työnhakijoiden koulutuksen, työkokemuksen tai muiden työllistymisen edistävien toimien osalta.
Työterveyspalvelut	Kaupungin työntekijät ovat olleet erityisen tyytyväisiä nykyiseen työterveyteen palvelutarjoajan vaihduttua. Palvelutason parantuessa kuitenkin myös työterveyskustannukset ovat nousseet osittain aiemmin syntyneestä hoitovelasta.	Lautakunta seuraa kustannustason kehitystä hoitovelan vähennettyä.
Digitalisaatio	Kuntalaisille ei saa syntyä tunnetta, että heidät on hylätty. Palvelujen saavutettavuus ei saa riippua siitä, missä päin kuntaa asuu tai kuinka hyvin osaa käyttää tietokonetta.	Eri toimialojen tulee huolehtia, että kaikki palvelut ovat kuntalaisten saavutettavissa.

Havainto	Tarkastuslautakunnan näkemys	Tarkastuslautakunnan johtopäätökset
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta		
Markkinasopimuksiin liittyvät VIP-liput	Viime vuosien aikana markkinointisopimusten perusteella saatuja kausikortteja on pyritty korvaamaan tavallisilla pääsylipuilla, joiden hyödyntäminen ja jakelu on helpompaa sekä yhdenvertaisempaa. Vip-lippujen osalta lautakunta kuitenkin huomauttaa, että niiden saanti kohdistuu usein samoille henkilöille erinäisissä edustustilaisuuksissa. On kuitenkin hyvä asia, että ottelulippuja ja kausikortteja on myös kunta-laisten lainattavissa kirjastossa.	Lautakunnan kysymykseen ei vastattu suoraan, edelleen lautakunta haluaa tietää, keskittykö VIP-liput samoille henkilöille.
Palvelupisteiden kehittäminen ja digitalisointi	Pitäjien palvelupisteuudistus on herättänyt huolta erityisesti ikääntyneissä kuntalaisissa. Kirjastojen pidemmät aukioloajat ovat lisänneet joustavuutta, mutta henkilökohtaisen asioinnin väheneminen ja digipalveluihin painottuminen on vaikeuttanut asiointia monelle, joka ei hallitse sähköisiä välineitä tai pääse helposti liikkumaan.	Lautakunta on huolissaan pitäjien palveluiden riittävydestä, saatavuudesta ja saavutettavuudesta digitalisaatio ja kaikki ikäryhmät huomioiden. Digitalisaatio ei saavuta eri ikäryhmistä kaikkia. Digitaaliset palvelut eivät saisi aiheuttaa ylimääräistä työtä tai kustannuksia palveluiden käyttäjille.
Yhdyspintatyö kaupungin ja hyvinvointialueen välillä	Lautakunta näkee, että siirtymävaihe ja kehitystyö on vielä kesken. Kehitystä on jo tapahtunut, mutta tehtävää vielä riittää.	Lautakunta edellyttää edistystä yhdyspinnan kehityksessä.
Kasvatus- ja koulutuslautakunta		
Määräaikaiset palvelussuhteet	Koulunkäynninohjaajien ja hyvinvointiohjaajien määrä-aikaisten palvelussuhteiden vakinaistaminen	Lautakunta pitää erittäin positiivisena asiana hyvinvointiohjaajien ja koulunkäynninohjaajien vakinaistamista. Tämä on mm. koulukiusaamista ehkäisevä toimenpide. Koulukiusaamisessa pitää olla nollatoleranssi
Kaupunkirakennelautakunta		

Havainto	Tarkastuslautakunnan näkemys	Tarkastuslautakunnan johtopäätökset
Kaupungin omien tilojen käyttöaste	Lautakunta kantaa huolen tyhjen tilojen ongelman ratkaisusta sekä niiden kustannuksista niin tyhjillään pitämisen, purkamisen kuin alaskirjauksen osilta. Keskustan tyhjät liiketilat heikentävät kaupungin vetovoimaa.	Lautakunta pyytää edelleen kiinnittämään erityistä huomiota tyhjen tilojen ongelman ratkaisemiseen.
Rakentaminen	Joensuussa, kuten muualla, uudisrakentaminen on vähäistä, ja pientalotonttien luovutus on matalalla tasolla. Tonttien hinnoittelulla voitaisiin houkutella rakentajia ja elvyttää asuntotuotantoa.	Lautakunta pyytää kiinnittämään huomiota ja kehittämään toimenpiteitä uudisrakentamisen ja tonttien luovutuksen elvyttämiseksi.
Korjausvelka	Katujen korjausvelan osalta tavoitteisiin ei päästy, koska muutama suuri hanke on siirtynyt vuoteen 2025.	Lautakunta pitää tärkeänä, että katujen ja rakennusten korjausvelka pysyy hallittavalla tasolla.
Hankesuunnitelmat	Hankesuunnitelmien kustannusarvioiden mahdolliset kustannusten ylitykset.	Lautakunnan näkemyksen mukaan valtuustossa hyväksytyjen hankesuunnitelmien kustannusarvioiden mahdolliset merkittävät kustannusten ylitykset tulisi tuoda uudelleen valtuuston hyväksyttäväksi erillisenä pykälänä, jossa käsitellään hankesuunnitelman muutos.
Muut havainnot		
Koulukiusaaminen (arviointikertomus 2023)	Kouluilla tulisi olla selkeät toimintamallit, jossa kaikki tapaukset kirjattaisiin ylös.	Lautakunta pyytää edelleen kiinnittämään huomiota kiusaamisen ehkäisyyn ja toimintamallien edelleen kehittämiseen.
Kaikki toimialat		Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota arviointikertomukseen saatujen vastauksen osalta siihen, johtaako annetut vastaukset konkreettisiin toimenpiteisiin asioiden parantamiseksi, kehittämiseksi ja millä aikataululla.

Kuvassa takarivissä vasemmalta: Sisäisestä tarkastuksen yksiköstä Marja Eronen ja Timo Manninen. Tarkastuslautakunnasta Teemu Arponen, Pentti Keskisalo, Lahja-Elina Vatanen, alhaalla vasemmalta Teija Alanen, Alia Dannenberg, Vuokko Tanskanen ja Heikki Hujanen.

12 Allekirjoitukset

Joensuussa 11.5.2026

Alia Dannenberg,
puheenjohtaja

Pentti Keskisalo,
varapuheenjohtaja

Heikki Hujanen

Teemu Arponen

Vuokko Tanskanen

Lahja-Elina Vatanen

Teija Alanen

J•ENSUU